

Fabrikalardan
makine sesinden önce
İşçinin Sesi gelecek!

İŞÇİNİN SESİ

TKP—*İşçinin Sesi*
işçinin partisi!
Yıl:13, Sayı:328, 6 Mayıs 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİNİ KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBINI BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİNİ KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBINI BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİNİ KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBINI

1 Mayıs 1988'i 100 BİNLER meydanlarda kutlayacaktır!

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulununudur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Berlin'de *İşçinin Sesi* yükseliyor

Yoldaşlar,
Size Batı Berlin'de geniş olarak dağıttığımız 1 Mayıs bildirisini yolluyoruz.

Bu 1 Mayıs'ta Batı Berlin'de yine *İşçinin Sesi* flaması altında yürüyeceğiz.

Ç.T., Batı Berlin

Bildiri

Yükselen devrimci dalgada Sesini *İşçinin Sesi* ile yükselt!

Türkiye'de işçi yatakları hareketlendi. İşçi sınıfının savaşımı burjuvazinin yasalarını delerek gelişiyor. Netaş işçilerinin coşkulu eyleminden sonra ülkeyi boydan boya kucaklayacak olan bir grev dalgası geliyor. Daha şimdiden onbini aşkın işçi şalterleri indirmiş durumda. Yüzbinlerce işçi grev hazırlığı yapıyor.

Öte yanda Kürt emekçi halkının sömürgeciliğe karşı başlattığı başkaldırı devam ediyor.

Üniversite öğrencileri yemek boykotu, oturma grevi, bildiri dağıtma, pankart asma derken militan eylemlere yöneldiler.

Burjuvazi, üzerine gelen bu emekçi halk dalgasını baskılarla, kanunlarla ve daha bir dizi yöntemle bastırmaya çalışıyor. Sosyal demokratlar ve sağ oportünistler, işçi sınıfını ehlileştirme ve kavgasını burjuvazinin kabul edeceği sınırlara hapsetmek için çaba harcıyorlar. Ama tüm bunlar, boşa harcanmış çabalardan öteye gidemeyecektir. Rüzgar işçi sınıfından yana döndü. Artık hiçbir güç geçmişin deneyleriyle önüne çıkan engelleri dağıtarak devrime ilerleyen işçi sınıfının önünde duramayacaktır.

1 Mayıs'ı bu koşullarda coşkuyla kutluyoruz. İşçi sınıfı bu koşullarda militan birliğini kurup sokakları, meydanları zorlayacaktır.

Yükselen devrimci dalgaya hazırlan!
Demokrasi için tek yol devrim!
Yaşasın 1 Mayıs!

İşçinin Sesi,
Berlin

VİETNAM'DA ZAFERİN 12. YIL DÖNÜMÜ

Vietnam işçi sınıfı ve emekçi halkı bugünlerde emperyalizme karşı zaferinin 12. yılını kutluyor.

Daha kurulur kurulmaz kendini zorlu savaşımın ateşleri içinde bulan Vietnam Komünist Partisi'nin önderliği altında Vietnam işçi sınıfı, 1945'te Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ni kurarak emperyalizme ve sömürgeciliğe acı bir ders verdi.

Ardından, dünyanın en modern en azgın ve barbar ordularına, ABD ve müttefiklerine 30 yıl kafa tutan Vietnam devrimi, 1975 yılında zaferi tırnaklarıyla sökerek kazandı. Milyonluk ABD ordularını ve işbirlikçilerini denize döktü.

Bugün, yerlebir edilmiş bir ülkede, hâlâ yaralarını sarmakta olan muzaffer Vietnam halkıyla sosyalizm kuruculuğuna soyunan VKP, çeşitli sorunlarla karşı karşıya.

Dünya Komünist Hareketi'nde en son SBKP 27. Kongresi'yle iyice açıklık kazanan "reform" eğiliminin VKP'yi ne denli olumsuz etkileyeceğini zaman gösterecek.

Türkiye işçi sınıfı, Vietnam'da zaferin 12. yıldönümünde, dünya devriminin parçası olan Vietnam devrimini devrimci bir liderlikle gerçekleştiren Vietnam işçi sınıfını ve emekçi halkını selamlıyor.

Deniz, Yusuf ve Hüseyin'i unutmayacağız!

6 Mayıs Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın, Türkiye devrimci hareketinin üç yiğidinin burjuvazice katledilişinin 15. yıldönümüdür.

Onlar devrime gönül verdiler. Bu inançları için ölüme de gülerek gittiler.

Onlar, bir insan ve cesaretin birleşmesiyle halkın gönlünde çoğunluk olunabileceğine, bireysel kahramanlığa inandılar. Ama bu yanlışlığa rağmen, inanç, azim ve kahramanlıkla işçi ve emekçinin kurtuluşu, demokratik bir Türkiye için savaştılar, düştüler.

Bu üç devrimcinin inançlı, kararlı savaşımını bilince yazan işçi sınıfımız bugün örgütlü sınıf kahramanlığını yükseltiyor.

Türkiye işçi sınıfı, öncü örgüt, doğru ideoloji, cesaret ve kararlılığın devrim yolunda hem çoğunluk hem de *zafer* olacağını bilerek ilerliyor. Bireysel kahramanlığı, üç devrimcinin anısını savaşımda yaşatarak, örgütsel kahramanlığa yükseliyor.

Türkiye işçi sınıfı, devrim hareketimizin bu üç yiğidini ölümlerinin 15. yıldönümünde sevgiyle anıyor, onları gönlünde kavganın içinde yaşatıyor.

"Deniz kabarıyor yine ve kükrüyor yelesi kabarmış aslan."

OKUYUCU ARKADAŞ!

İşçinin Sesi'ni okuduktan sonra atma, bir kenarda tutma. Ya bir başkasına ver, bir örgüte, sendikaya, derneğe bırak ya da yararlı olacağını düşündüğün bir adrese postala.

İşçinin Sesi'nin en geniş şekilde okunmasını sağlamak senin de görevindir.

İşçinin Sesi çalışanları

KANITLA!

Haydar Kutlu, son yazılarında, işçi sınıfımızı küçük ve güçsüz göstermek için elinden geleni yapıyor. Sayıları "birkaç yüzbini geçmeyen proleter çekirdek ve küçük işletmelere dağılmış birkaç milyonluk işçi sınıfı"ndan söz ediyor.

Azılı gerici ANAP hükümetinin Çalışma Bakanı Taşçıoğlu ise, geçenlerde, ülkede 3 milyon işsiz olduğunu söyledi.

Taşçıoğlu'nun bile geride bıraktığı Haydar Kutlu'yu, Türkiye devrimci hareketi ve işçi sınıfı önünde SÖYLEDİKLERİNİ KANITLAMAYA ÇAĞIRIYORUZ.

HERBİRİMİZ

Yusuf Hüseyin Deniz!
İsimlerinizi biz
şınıfın kini gibi, biliriz.
İşçiyiz biz: Herbirimiz Yusuf Hüseyin
herbirimiz Deniz.

*

Uğursuz yel dinmemişti hâlâ
Toprak nefesini tutmuş, ağlıyordu
ve darağacının gölgesinde
üç kırık karanfil uyuyordu.
Birileri bunu bilince yazıyordu.

*

Üç çiçek işlendi
yoksul sokağın sancağına
selam olsun diye,
selam denizden Denizlere.
Sancağı yükselten üreten ellerdi.

*

Onbeş yıl geçti aradan
Deniz kabarıyor yine
ve kükrüyor yelesi kabarmış aslan
Fırtınaysa yolda henüz.
Sancağını yükseltmiştir yine
selam yolluyordur üç çiçeğe.

*

Yusuf Hüseyin Deniz!
İsimlerinizi biz alınacak öç gibi biliriz.
İşçiyiz biz, herbirimiz Hüseyin Yusuf
herbirimiz Deniz.
Demek ki umut kavga umut devrim
umut biziz!

Mercan Köklü, 5 Mayıs 1987

Fabrikalardan makine sesinden önce *İşçinin Sesi* gelecek!

İŞÇİNİN SESİ

TKP—*İşçinin Sesi* işçinin partisi!
Yıl:13, Sayı:328, 6 Mayıs 1987

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN

1 Mayıslar'da dalgalanan bayraklar, kızıllığını sınıf savaşının şiddetinden alır.

BURJUVAZİ 1 MAYISLARIN ANLAMINI ÇARPITAMAYACAK

Türkiye işçi sınıfı bu 1 Mayıs'ı yüzbinlerle meydanlara çıkarak, kızıl bayraklarını meydanlarda dalgalandırarak kutlayamadı. Ancak, gelişmeler öyle gösteriyor ki, yüzbinlerin meydanları dolduracağı, burjuvazinin korkulu rüyalarının gerçek olacağı ve 1 Mayıs'ların yüzbinlerle meydanlarda kutlanacağı günler uzak değildir.

İşçi sınıfımızın kızıl bayrakları bu 1 Mayıs'ta meydanlarda dalgalanmadı ama 10 bini aşkın işçinin grevlerinde, onbinlerce işçinin boykot, direniş ve protesto eylemlerinde yükselen savaş bayraklarının kızıllığı 1 Mayıs alanlarına kadar yansıdı. İşçi sınıfımız 1 Mayıs 1987'yi savaş boylarında, savaşarak karşıladı.

İşçi sınıfı, işçi sınıfının yükselen savaşı ve öfkesi Türkiye toplumunda o denli büyük ağırlık taşıyor ki bundan etkilenmeyen, bunun basıncı altında hareket etmeyen hiçbir gelişme söz konusu olamıyor. Bu, 1 Mayıs konusunda da çok güzel yansıdı.

1 Mayıs konusunda konuşmayan, görüş belirtmeyen tek bir burjuva politikacısı, 1 Mayıs üstüne yazı yazmayan tek bir burjuva yayın organı kalmadı. Neden? 1 Mayıs'ı unutturmak istemediklerinden mi? Ellerinden gelse, olanakları olsa 1 Mayıs'ın adını ağızlarına bile almayacak olanlar, 1 Mayıs'ı tarihten bile silmekten kaçınmayacak olanlar neden hep 1 Mayıs üstüne konuşuyorlar. Nedeni çok açıktır. İşçi sınıfı var oldukça 1 Mayıs gündemden kalkmayacaktır ve işçi sınıfının savaşı yükseldikçe gündemin önemli konularından biri olacaktır da ondan.

Bu durumda burjuvazinin çeşitli kanatlarının yapabileceği tek şey 1 Mayıs'ın anlamını çeşitli biçimlerde çarpıtmaktır. Bunu hepsi kendine göre yapıyor.

Örneğin, Evren şöyle konuşuyor:

"12 Eylül'den önce cereyan eden o 1 Mayıs olayları herhalde hepimizin hatırındadır. Şimdi yine '1 Mayıs tekrar kutlansın' diye sesler yükselmeye başladı. Ben işçi kardeşlerimin bayram yapmasına karşı değilim. Ben komünist ülkelerin kabul ettiği 1 Mayıs'ı bizim kabul etmemizi kabul edemiyorum.

"Bizde işçi haklarının kabul edildiği tarih 24 Temmuz'dur. Mesela 24 Temmuz olabilir, ben buna karşı değilim. Ama illa niye 1 Mayıs deniliyor onu anlayamıyorum. 1 Mayıs'ta İstanbul'da yapılan o gösterilerde 34 vatandaşımız hayatını kaybetti. Yüzlerce yaralı oldu. Ben ne yapayım böyle 1 Mayıs'ı.

Evet, 1 Mayıs'ı yalnızca komünistler kutlamıyor, komünist olan ve olmayan bütün işçiler kutluyor. Ama sınıf savaşının şaşmaz mantığı onu proletarya enternasyonalizmiyle ve komünizm ülküsüyle kaçınılmaz olarak bağlıyor. İşçi sınıfının gerçek kurtuluşundan yana olanların yapması gereken de bu bağın işçi sınıfına gösterilmesidir.

Evren, "işçi kardeşlerinin" Ramazan bayramı yapmasına da karşı değildir mutlaka. Ama 1 Mayıs'a karşıdır. Neden? Çünkü 1 Mayıs'ın komünizmle özdeşleşmesine karşıdır!

Bırakalım "34 vatandaşımızın" hayatını kaybetmesine kimin neden olduğunu, Evren yukarıda söylediğiyle son derece önemli bir noktaya parmak basmıştır.

1 Mayıs, Enternasyonalizm ve komünizm

Evren 1 Mayıs'a karşıdır. Neden? Çünkü 1 Mayıs Enternasyonalizm ve komünizm kokar da ondan. İşçi sınıfının enternasyonalizm ve komünizmle bütünleşmesi, bu bilinçle yoğrulması kapitalizm için en büyük tehlikedir de ondan. Bu olmadıkça işçiler bayram yapsın ne çıkar!

1 Mayıs'ın komünistlikle ilgisi olmadığını söyleyerek, onu "masum" bir işçi bayramı olarak sunup da korkutuculuğunu gidermeye çalışanların kulakları çınlasın.

Evet, 1 Mayıs'ı yalnızca komünistler kutlamıyor, komünist olan ve olmayan bütün işçiler kutluyor. Ama sınıf savaşının şaşmaz mantığı onu proletarya enternasyonalizmiyle ve komünizm ülküsüyle kaçınılmaz olarak bağlıyor. İşçi sınıfının gerçek kurtuluşundan yana olanların yapması gereken de bu bağın işçi sınıfına gösterilmesidir. Böyle bir ilişkinin olmadığını ileri sürmek ya da olmamasına çalışmak, *her ne gerekçe ile yapılırsa yapılsın* işçi sınıfının bilincini bulandırmak ve de akıntıya kürek çekmek anlamına gelir. Zaten burjuvazinin de bunu yutacağı yoktur.

Öte yandan 1 Mayıs'ın bu denli tartışılmasını, basında yer almasını işçi sınıfına değil de başka kaynaklara bağlama çabası da yine dikkatleri konunun özünden başka yerlere çekerek konuyu çarpıtmak oluyor.

Bakın Ergun Göze ne yazıyor:

"Bakınız, dünkü gazetelerde müthiş bir '1 Mayıs' histerisi vardı... Belli kalemler '1 Mayıslar' diye tutturmuşlardı yine. Bunların hepsi Batı tipi demokrasi, yani komünist partisinin kurulduğu bir rejim istemektedirler ve bunların başına birşey, yani Türk adliyesi gelince, hemen Batı onlara kanatlarını germektedir... Bunu onlar da bilmekte oldukları için, devlete bile meydan okumaktadırlar... *Güneydoğu'da devlete silahla meydan okunuyorsa, İstanbul'da, Ankara'da da devlete kalemle meydan okunmaktadır." (Tercüman,* 2 Mayıs 1987)

Her yerde 1 Mayıs üstüne konuşulması, Ergun Göze'nin deyimiyle "1 Mayıs histerisi" ya da "1 Mayıslar diye tutturulması" Batı'nın kanat germesinden değil işçi sınıfının ağırlığındandır. Devlete meydan okuyan, burjuvazinin devletini yıkarak yerine kendi devletini kurmak için savaşan güç işçi sınıfıdır. "İstanbul'da, Ankara'da devlete kalemle meydan okunması", okunabilmesi de yalnızca ve yalnızca işçi sınıfının o muazzam gücünün bir yansımasıdır.

SHP ve 1 Mayıs

Toplumun her kesiminde etkisini gösteren 1 Mayıs'ta sosyal demokratlar da birşeyler yapmak zorundaydı. Sosyal demokratlar işçi "dostu" olduğunu göstermeliydi. Bu yıl "ortam" da daha elverişliydi. Hemen 1 Mayıs'a sahip çıktıklarını göstermek için bir girişimde bulundular. SHP İstanbul'da 1 Mayıs'ı kutlamak üzere bir toplantı düzenledi. Toplantıda Erdal İnönü de konuşacak ve böylece işçilere 1 Mayıs'a sahip çıktıklarını *göstereceklerdi.* Ne var ki *gösterdikleri* kendi belkemiksizlikleri oldu. Toplantıyı son anda iptal ettiler ve İnönü şu açıklamayı yaptı:

"1 Mayıs pek çok ülkede emeğe saygı günü ya da işçi bayramı olarak değerlendirilmektedir. Yalnız komünist partilerin yaptığı bir eylem değildir. Her siyasi görüşten parti ve insan, pek çok ülkede 1 Mayıs'ı bir bayram havası içinde kutlar. Yazık ki, bu gelenek ülkemizde henüz yerleşmemiştir. Geçmişte meydana gelen kanlı olaylar, failleri bir türlü bulunanamış cinayetler 1 Mayıs'ın olumlu, yapıcı havasını gölgelemiştir. Kamuoyunda ters duyarlılıklar meydana getirmiş ve bu yanlış algılama henüz geçmemiştir.

"İstanbul Kartal ilçe örgütümüzün düzenlediği toplantıya benim de katılacağımın duyurulması karşısında doğan tepkiler bu durumun son örneğidir. Benim katılmamın SHP'nin sosyal demokrat niteliği üzerinde şüphe uyandıracak yorumlara yol açacağını anladım. Bu nedenle kutlama toplantısına katılmayacağımı örgüte duyurdum. Örgütümüzün toplantıyı iptal etme dileğini de üzülerek kabul ettim. Toplantının bizi olduğumuzdan daha solda gösterecek bir hareket gibi değerlendirilebileceğini gördüm. Bu nedenle yanlış algılamalara meydan vermemek için dikkat etmem gerekmektedir."

İnönü çok açık konuşuyor. Bu anlamda "iyi politika" yapamıyor. Bu nedenle de sosyal demokrasinin ve SHP'nin ne olup ne olmadığı İnönü'nün konuşmalarında çok açık olarak ortaya dökülüyor.

İnönü 1 Mayıs için "yalnız komünist partilerin yaptığı bir eylem değildir" diyor. 1 Mayıs'ın ne olduğuna yukarıda değindik. Burada bir başka yönünü söyleyelim. "Her siyasi görüşten parti ve insan, pek çok ülke 1 Mayıs'ı bir bayram havası içinde kutlar" ama bu Türkiye'de böyle olamaz. Türkiye'de sınıf savaşı, burjuvazinin olanakları böyle "kardeş kardeş" kutlamaya elvermez. Sosyal demokrasinin Türkiye'deki açmazı da zaten buradadır.

İnönü bu toplantının, "SHP'nin sosyal demokrat niteliği üzerinde şüphe uyandıracak yorumlara yol açacağından" korktuğunu söylüyor. "Toplantının bizi olduğumuzdan daha solda gösterecek bir hareket gibi değerlendirilebileceğini gördüm" diyor.

Ne kadar açık söylemiş ve SHP'nin niteliğini ne güzel yansıtıyor. Bir taraftan işçi sınıfına öte taraftan da burjuvaziye hoş görünmeye çalışınca böyle olur.

İnönü böyle de SHP'nin sol "as"ı Fikri Sağlar başka mı? O da şöyle diyor:

"1 Mayıs bütün dünyada emeğe saygı gösterildiği bir gündür. Biz bütün dünyadaki gibi o amaçla kutlanmasını istiyoruz."

Eğer yalnızca bu amaçla kutlanmasını istiyorsanız gidin Evren'in dediği gibi 24 Temmuz'u kutlayın. Çünkü 1 Mayıs'ın bundan öteye bir anlamı vardır ve Türkiye gibi bir ülkede hiçbir güç 1 Mayıs'ın, özellikle de yığınsal kutlanan 1 Mayıs'ın sizin istediğiniz çerçevede kalmasını sağlayamaz.

Korkuyorlar, korksunlar

İşçi sınıfının yükselen savaşı, maddi ve moral baskısı ve yüreklendirici etkisi 1 Mayıs 1987'ye her yönüyle damgasını vurmuştur.

Yurt içinde yapılan kutlamalar, irili ufaklı yüzlerce "korsan" eylemler, yurt dışında 1 Mayıs yürüyüşlerine katılan kalabalıkların geçen yıllara göre önemli ölçüde artması, bunların hepsi işte bu yükselen sınıf savaşının sonucu ve göstergeleridir.

Poliste kaldırılan izinler, alınan olağanüstü önlemler, halkın arasına salınan sivil polisler, stratejik yerlere yerleştirilen özel ekipler, fabrika önlerine, işçi ve gecekondu mahallelerine gönderilen timler bir işe yaramadı. Pankartlar asıldı, bildiriler dağıtıldı, pullama yapıldı. Herşeyden önemlisi, ortada hiçbir şekilde bir korku havası yoktu.

Bütün bu gelişmelere can veren gerçek 24 Nisan tarihli *Hürriyet* gazetesinin şu manşetinde yansıyan gerçektir:

"200 bin işçi beklemede... 200 bini uyuşmazlıkta... 11 bin işçi grevde... 22 bini grev aşamasında."

1 Mayıs 1987'yi onbinler grevlerle karşıladı. 1 Mayıs 1988'i yüzbinler meydanlarda kutlayacaktır!

Süleyman Sakalı

1 MAYIS'I TÜRKİYE'DE VE AVRUPA'DA

***Bu** 1 Mayıs Türkiye'de ve Avrupa'da yığınlarda havanın değiştiğini gösterdi. Onbinlerce işçinin grevleri, binlerce işçinin katıldığı mitingler, yürüyüşler ve protesto eylemleri, öğrenci gençliğin yine sokaklara dökülmesi, yükselen dalganın bu kez çok derinlerden gelmekte olduğunu gösteriyor.*

Türkiye'de güzel günler, yığınsal savaşım günleri geliyor. Türkiye'nin yazgısı devrim yaklaşıyor. Ne burjuvazi, ne de oportünizm bu yükselişi bu kez engelleyemeyecektir. Sorun, önümüze sürülen engelleri, geçmiş deneyimden çıkan derslerin ışığında daha erken görmek, temizlemek ve yaklaşan devrime daha hızlı ilerlemektir.

İSTANBUL

Bildiri dağıttık, pullama yaptık, toplantıya katıldık

1 Mayıs 1987'yi İstanbul'da da TKP—*İşçinin Sesi* olarak coşkuyla karşıladık ve kutladık.

İstanbul Bölge Örgütü, Merkez Komitesi'nin direktiflerine uygun olarak geniş bir pullama ve bildiri dağıtma çalışması örgütledi.

Bu çalışmanın en önemli özelliklerinden biri, kullanılan tüm bildiri ve pulların kendi basım olanaklarımızla çoğaltılmış olmasıydı. Bu görevi yürüten yoldaşlarımız üstlerine düşeni başarıyla yaptılar. 1 Mayıs öncesinde gerekli olan tüm bildiri ve pullar eylemi yürütecek olan yoldaşlarımıza ulaştırıldı.

1 Mayıs'ta, biri Merkez Komitesi'nin öteki de İstanbul Bölge Örgütü'nün olmak üzere 2 ayrı bildiri dağıtıldı.

Ayrıca yüzlerce 1 Mayıs pulu, işçi mahallelerinde, fabrika çevrelerinde duvarlara ve direklere yapıştırıldı. Geçen yıllarda bu tür eylemlerde çokça görülen bir uygulama bu 1 Mayıs'ta işlemedi. Yapıştırılan pullar, daha önceki yıllarda olduğu gibi yapıştırıldıklarının hemen ardından temizlenemedi. Günlerce yapıştırıldıkları yerlerde kaldı. İşçiler tarafından okundu.

Hem bildiri dağıtma hem de pullama eylemlerinin bu görevi yerine getiren yoldaşlar üstündeki etkisi de son derece iyi oldu.

Bu yıl Kartal'da yapılacağı ilan edilen SHP 1 Mayıs toplantısına da katılmak üzere karar aldık ve yoldaşları görevlendirdik. Ancak toplantının son anda iptal edilmesi nedeniyle bu karar uygulanmadı. SHP'nin gösterdiği kaypaklık ve korkaklık işçiler arasında tepki uyandırdı.

Emek sinemasında Yalçın Küçük'ün düzenlediği toplantı ise yapıldı. Buraya da katılmayı planlamıştık ve katıldık. Salonda 1000 kişi vardı. Toplantıya katılan menşevikler provokasyon yapmaya kalkıştılar ama beceremediler.

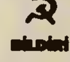
Bu 1 Mayıs, işçiler arasında ve genel olarak havanın değiştiğini gösterdi. Önümüzdeki günlerde bu havanın daha da değişeceği kesin. İstanbul Bölge Örgütümüz de çalışmalarını buna uygun olarak geliştirecektir.

Selim Gürbüz

Türkiye'de 1 Mayıs'ta yapıştırılan pul.

İstanbul'da 1 Mayıs'ta dağıtılan bildiri

İŞÇİLER TÜRK-İŞ'TE BİRLEŞİN
1 MAYIS'TA DEVLEŞİN

Türkiye'de ortam hızla hareketleniyor, ekonomik-toplumsal bunalım her geçen gün derinleşiyor, sınıf savaşı yükseliyor.

12 Eylül faşizminin çözülüşünde ana etken olan işçi sınıfımız, yeniden grevlere, eylemlere çıktı. Ortamı ileri itmede başı çekiyor. Sınıf savaşımının bu aşamasında çok önemli bir basamak olan NETAŞ grevi 93 gün başarıyla sürdürüldü ve sonuçlandı. İşçiler bu grev boyunca ne kadar geçmiş deneyimlerden ders çıkararak olgunlaştıklarını, bilinçlendiklerini örgütledikleri başarılı dayanışma kampanyasıyla gösterdiler.

Şimdi NETAŞ grevinin sınıf savaşına kazandırdığı ivmenin sonuçlarını almak, grevin ve dayanışma kampanyasının başarılı kazanımlarını yaymak gerekiyor. NETAŞ grevi bitti ama öteki grevler sürüyor. Türk-İş'e, Hak-İş'e bağlı olmasına ya da bağımsız olmasına bakılmadan grevdeki tüm işçilerle aktif dayanışma kampanyaları örgütlemek, NETAŞ'ın deneyimini öteki grevcilere aktarmak görevi önümüzde duruyor.

Çıkılan grevler ve örgütlenen dayanışma kampanyaları, başarı için sendikal birliğin ne derece gerekli olduğunu gösterdi. Yükselen sınıf savaşı, işçi sınıfı, Türk-İş'i tabanın sesine kulak vermeye ve eyleme zorluyor. Bu koşullar devrimci sınıf sendikacılığı ilkelerinin Türk-İş'e egemen olması için engin olanaklar açıyor. İşçi sınıfımız, Türk-İş'te sağlanacak militan bir sendikal birliğin sınıf savaşını ne kadar hızlandıracağını iyi görüyor.

1 Mayıs geliyor. İşçi sınıfımız 1 Mayıs'ı yine alanlarda kutlamak istiyor. Üstelik bu 1 Mayıs, 1 Mayıs 1977'nin 10. yıldönümüdür. Türk-İş'in 1 Mayıs'ın kutlanmasına önayak olması için tabanda zaten var olan basıncı güçlendirmeli, Türk-İş'i 1 Mayıs'ı kutlamaya zorlamalıyız.

Grevlerle dayanışma kampanyaları ve 1 Mayıs'ın Türk-İş'in önayak olmasıyla kutlanması basıncı, militan sendikal birliğin Türk-İş'te sağlanması için elimizdeki iki önemli kaldıraçtır. Bu kaldıraçları tüm enerjimizle, ikircimsiz kullanmalıyız.

Türkiye'de güzel günler, yığınsal savaşım günleri geliyor. Türkiye'nin yazgısı devrim yaklaşıyor. Ne burjuvazi, ne de oportünizm bu yükselişi bu kez engelleyemecektir. Sorun, önümüze sürülen engelleri, geçmiş deneyimden çıkan derslerin ışığında daha erken görmek, temizlemek ve yaklaşan devrime daha hızlı ilerlemektir.

İşçiler Türk-İş'te birleşin!
1 Mayıs'ta devleşin!
Haydi grevci işçilerle dayanışmaya!

Türkiye Komünist Partisi — İşçinin Sesi
İstanbul Bölge Örgütü

EGE

1 Mayıs'ı üç gurup eylemle karşıladık

1 Mayıs'ı TKP—*İşçinin Sesi* örgütleri Ege'de de çeşitli eylemlerle karşıladı.

1 Mayıs öncesinde yapılan toplantılarda 1 Mayıs günü ne gibi bir kutlama yapılabileceği tartışıldı. En iyi kutlamanın bir dizi eylem yapma olduğu üstünde görüş birliğine varılarak bu eylemler planlandı.

Bölgede 1 Mayıs için 3 gurup eylem planlanmıştı.

1. Pullama ve bildiri dağıtma
2. Grev ziyaretleri
3. Öğrencilere yönelik bir kutlama eylemi.

Pullama eylemini gerçekleştirmek için işçiler arasından bir komite oluşturuldu. 1 Mayıs'a 1 hafta kala bu eylem başlatıldı. Özellikle seçilen fabrika çevreleri, işçi mahalleleri ve üniversite çevresinde geniş pullama yapıldı. Bu eylemde asıl ağırlık, şu anda grevde olan petrol işçilerinin çalıştığı 14 fabrika çevresine ve grevci işçilerin oturdukları mahallelere verildi.

Pullama eylemine paralel olarak bildiri dağıtımı da yapıldı.

İkinci olarak, Petrol-İş grevlerinin sürmekte olduğu 14 işyerine ziyaretler planlamıştık. Bu eylem için de ayrı bir komite kuruldu. Fabrikalar paylaşıldı. 1 Mayıs günü grevci işçiler ziyaret edilerek 1 Mayıs'ları kutlandı.

Üçüncü çalışmamız öğrencilere yönelikti. 40 kadar öğrenci ile birlikte bir piknik örgütlendi ve 1 Mayıs kutlandı.

Mehmet Güven

FRANSA

Kızıl bayraklarla coşkuyla yürüdük

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs başta Paris olmak üzere Fransa'nın çeşitli kentlerinde kutlandı. Paris'te İşçi Sendikaları Konfederasyonu CGT'nin düzenlediği yürüyüşe, 50 binin üstünde işçiyle Fransız ve göçmen işçi örgütleri yığınsal olarak katıldılar.

Önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da örgütümüz Fransa İlericiler Birliği (FİB) yine kıpkızıl flamalarıyla coşkulu, disiplinli kortejiyle yürüyüşte yerini aldı. Eyleme hazırlığı erkenden başlatan örgütümüz, bir yandan pankartların, flamaların, kollukların vb. hazırlanması gibi alt yapı çalışmalarını sürdürürken bir yandan da yığın çalışmasını aksatmadan yürüttü. 1 Mayıs'a Türkiye'de işçi sınıfının yükselttiği ve giderek sokaklara taşan sınıf savaşının ruhuna yaraşır biçimde hazırlanmamız gerektiğini çevremize anlatan yoldaşlarımız yoğun bir çalışma sürdürdüler. Fransa'nın Limoges bölgesinde bulunan orman işçisi yoldaşlarımız da bir otobüs kiralayarak Paris'e geldiler ve yürüyüşe katıldılar.

Bu arada Türkiyeli siyasetlerin kortejinde bazı bölünmeler oldu. Kawa, Partizan ve HK'nın yanı sıra bu yıl Acilciler ve PKK ayrı yürüdüler. Resmi TKP'liler de ayrı yürümek üzere CGT'ye başvurdular. Bunun üzerine Komkar'ın çağrısıyla Avrupa'da Dev-Genç, Birlik Yolu, Fransa İlericiler Birliği, Gerçek, Gerçeğin Sesi, Kürt-Kom, Komkar birlikte toplantı yapıp ortak yürümeyi kararlaştırdılar. Çağrı diğer tüm siyasetlere de yapıldığı halde gelen olmadı. Önceden ayrı yürümeyi planlayan resmi TKP'liler her nedense(!) son anda fikir değiştirerek bizimle yürümek istediklerini bildirdiler. 1 Mayıs günü de Devrimci İşçi bizim korteje katılacağını bildirdi.

1 Mayıs sabahı yoldaşlar önce komüncülerin kurşuna dizildiği duvarın önünde saygı duruşunda bulundular. Sonra Yılmaz Güney'in mezarı ziyaret edildi. Daha sonra FİB dernek binasında Netaş işçileriyle 24 Ocak'ta yapılan dayanışma gecesinin filmi gösterildi ve 1 Mayıs'la ilgili bir konuşma yapıldı. Ardından dernekten çıkıp hep birlikte alana doğru yürüdük.

Kortejimizin önündeki minibüste sürekli olarak çalınan dünya işçi sınıfının marşları ve türküleri herkesi coşturdu. Yürüyüşe başladığımızda kortejimiz kıpkızıl bayrakları, flamaları ve disipliniyle gerçekten güzel ve militan bir yürüyüş kolu oluşturuyordu.

EYLEMLERLE VE COŞKUYLA KUTLADIK

İNGİLTERE

Son yılların en yığınsal yürüyüşünü yaptık

1 Mayıs bu yıl da Londra'da Türkiyeliler tarafından büyük bir coşkuyla yığınsal olarak kutlandı. *İşçinin Sesi* flaması her yıl olduğu gibi bu yıl da Londra sokaklarında dalgalandı. *İşçinin Sesi*'nin belgileri sokakları inletti.

Londra'da 1 Mayıs hazırlık çalışmaları çeşitli yığın örgütlerinde, fabrikalarda, kahvehanelerde ve Türkiyeli'lerin gittiği pazar yerlerinde yoğun olarak yürütüldü. Bu çalışmaların sonucunda ve Türkiye'de hareketlenen siyasal ortamın da etkisiyle, 1987 1 Mayıs'ı uzun yıllardır Londra'da kutlanan en yığınsal 1 Mayıs oldu.

Londra İşçi Birliği (LİB), İngiltere Türkiyeli-Kıbrıslı Kadınlar Birliği (İTKB), İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB) ve İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu (İTÖF), 1 Mayıs çalışmalarını nisan ayının ilk haftasından itibaren yoğunlaştırdı. Her pazar günü saat 5'te İTKB'nin Londra'daki Kadın Merkezi'nde 1 Mayıs hazırlık toplantıları yapıldı. Bu toplantılara her hafta 70 civarında işçi, öğrenci arkadaş katıldı. Toplantılarda Türkiye'deki 1977 ve 1978 1 Mayıslarının filimleri gösterildi. Fabrikalarda çalışan arkadaşlar işyerlerinde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verdiler.

6 fabrika bölgesinde çalışmalarımız komitelenebilecek durumdaydı. Bu bölgelerdeki fabrikalara 1 Mayıs afişleri asıldı. Yoğun bildiri dağıtıldı.

Sabahları fabrika önlerinde marşlar çalınıp bildiriler, duyurular dağıttık. Günün diğer saatlerinde de restoranlarda, dükkanlarda, kahvelerde bildiri dağıtımı yaptık. Her gittiğimiz yerde 1 Mayıs'ın anlamını ve önemini anlattık. Hafta sonlarında da Türkiyeli'lerin alışveriş yaptığı pazar yerlerinde bildiri dağıttık.

Çalışmaların bir parçası olarak derneklerde 1 Mayıs köşeleri oluşturuldu. Bunlar afişler ve kızıl bayraklarla süslendi. Hafta içinde akşamları flama ve pankart yapımına ayrılmıştı. Çatkılar ve gömlekler giyim atölyelerinde çalışan arkadaşlar tarafından dikildi. Çalışmalar son derece neşeli bir havada yürüdü. Sürekli devrimci marşlar ve türküler söylendi.

Son hafta geldiğinde çalışmalar hızlandı. Sabah ve öğlen fabrikalarda 1 Mayıs'ın önemi üstüne konuşmalar, sohbetler yapıldı.

Bu yılın 1 Mayıs hazırlıklarına önemli bir katkıyı da Batı Berlin'den gelen ve Pir Sultan oyununu son derece başarılı bir şekilde oynayarak seyircileri coşturan Tiyatrom adlı 35 kişilik tiyatro ekibi yaptı. 1 Mayıs öncesinde yapılan bu tiyatro gösterisine katılım son derece yığınsaldı ve 1 Mayıs çalışmalarını çok olumlu etkiledi.

1 Mayıs çalışmaları son gününde doruk noktasına ulaştı. LİB, İTKB ve İTÖF ayrı ayrı toplanma yerleri belirlemişti. Gün boyunca fabrikalardan ve evlerden gelen insanlarla dernekler cıvıl cıvıldı. Özenle hazırlanmış kızıl çatkılar, 1 Mayıs gömlekleri giyildi. Devrimci marşlar çalındı, türküler söylendi. İşgününün bitiminde fabrikalardan işçi arkadaşlar minibüslerle derneklere taşındı. Saat 5.30'a yaklaştığında herkes hazır bekliyordu. 5.30'da 1 Mayıs alanına gideceğimiz otobüsler geldi. Neşe içinde hep birlikte otobüslere doluştuk.

Önceden alana giden teknik ekibimizin, hafiften yağan yağmura rağmen başarıyla hazırlamış olduğu ses düzeninden devrimci marşlar yükselirken alana girdik. Koşar adımlarla kortejdeki yerimizi aldık.

Yürüyüş saat 7'ye doğru başladı. Önde İngiltere sendikalarından işçi kardeşlerimiz yürüyordu. Onların hemen ardında kızıl bayraklarımız ve flamalarımızla biz yer alıyorduk. Hazırlamış olduğumuz ses düzeninden devrimci marşlar yükselirken alana girdik.

Yürüyüş boyunca belgilerimizle sokakları inlettik. "Herkese oturma ve çalışma hakkı", "Kaçak işçi avına son", "Demokrasi için tek yol devrim" belgilerini hep birlikte sesimiz kısılana kadar haykırdık. En coşkulu bağırılan belgilerden biri de "Tek silah parti, tek yol devrim" belgisiydi.

Yürüyüş Lenin'in *Iskra*'yı çıkarttığı binanın olduğu meydanda sona erdi. Burada yerimizi aldıktan sonra hep birlikte marşlar söyledik. Sonra İngiliz sendikacılarının yaptığı konuşmaları dinledik. Konuşmaların bitiminde hep birlikte Enternasyonal'i söylemeye başladık. Kürdistanlı devrimciler ve İngilizler de buna katıldı. Bu sırada Londra Halkevi'nden bir gurup resmi-TKP'li davul zurna çalarak Enternasyonal'i bastırmaya çalışıyordu. Fakat bu davranışları kendilerini sergilemekten başka işe yaramadı.

Miting sona erince hep birlikte ve disiplin içinde yine otobüslerimize bindik ve marşlar söyleyerek Kadın Merkezi'ne döndük. Burada kısaca yürüyüşün değerlendirmesini yapıp videosunu seyrettikten sonra başarılı ve yığınsal bir eylem yapmanın neşesiyle yoğun bir günü kapattık.

Mahmut Karaduman

● *Londra'da 1 Mayıs*
● *Rahmi Saltuk konserinden*
● *Londra'da 1 Mayıs*

Yürüyüş boyunca coşkuyla bağırılan "Yaşasın 1 Mayıs", "Fransız ve göçmen işçileri, düşman tek, mücadelemiz birliktedir" ve "Yaşasın dünya devrimi" sloganları caddelerde toplanan kalabalık tarafından sık sık alkışlarla karşılandı.

Yürüyüşün sonunda diğer siyasetlerle birlikte Enternasyonal'i söylemeyi kararlaştırdığımız halde bu olmadı. Yürüyüşten sonra örgütümüzde yaptığımız değerlendirme toplantısında Enternasyonal'in söylenememesi bir eksiklik olarak belirlendi. Bunun dışında bizim açımızdan yürüyüş son derece başarılıydı. Gelecek yıl bu eksikliğin de olmamasına çalışacağız.

Aramızda 1 Mayıs'a ilk kez katılan yoldaşlar da vardı. Bu yoldaşlar da katıldıkları ilk 1 Mayıs'ta böyle coşkulu bir kortejle yürümekten sevinç duyduklarını belirttiler.

Paris'te başarılı bir 1 Mayıs daha yaşadık. Gelecek 1 Mayıs'ı daha da başarılı yapmak için kararlılığımız arttı.

Haydi 1 Mayıs 1988'e!

M. Kızıltepe

Londra'daki Rahmi Saltuk konseri yığınsaldı

1 Mayıs kutlamalarının bir parçası olarak Londra'da 2 Mayıs akşamı yapılan geceye katılım yığınsaldı. İngiltere'de yaşayan Türkiyeli ve Kıbrıslı emekçilerin büyük çoğunluğu Rahmi Saltuk'u ilk kez bu geceyle dinleme fırsatı buldular.

Gece, daha önce halk sanatçısı Arif Sağ'ın başarılı bir konser vermiş olduğu salonda yapıldı. 1 Mayıs'a yaraşır bir şekilde düzenlenmiş olan salon, akşam saat 6'dan itibaren dolmaya başladı. Sahnenin arkasını boydan boya kaplayan dev 1 Mayıs panosu içeri girenleri hemen etkiliyordu.

Konser başlamadan önce 1 Mayıs'ın anlamı üzerine konuşmalar yapıldı. İlk konuşmayı yapan İTKB üyesi bir kadın yoldaş, 1977'nin 10. yılında 1 Mayıs'ın önemini vurguladı. İngiltere'de çalışan işçileri örgütlü mücadeleye çağırdı.

Gecenin ikinci konuşmasını İşçi Partisi Kuzey İslington milletvekili Jeremy Corbyn yaptı. Türkiyeli işçilerin İngiltere'deki ve Türkiye'deki mücadelesini her zaman desteklediğini ve bundan sonra da destekleyeceğini söyledi. Konuşmasının sonunda salon "Kaçak işçi avına son" ve "Sınırdışı etmelere son" belgileriyle çınlıyordu.

Rahmi Saltuk saat 8.30'da sahneye geldi. Konser kısa bir arayla saat 11.30'a kadar sürdü. Son derece coşkulu, militan ve kalabalık bir katılımla yapılan bu geceyle Londra'da yapılan 1 Mayıs kutlamaları başarıyla noktalanmış oldu.

BATI BERLİN

Coşkulu, disiplinli bir yürüyüşle kutladık

Yoldaşlar, Batı Berlin'de 1 Mayıs'ı işçi sınıfımızın ve partimizin adına layık bir şekilde kutladık.

1 Mayıs'a hazırlık çalışmalarından başlayarak anlatmak istiyorum. İlkönce sempatizan arkadaşlarla birlikte bir dizi 1 Mayıs ev toplantıları yaptık. Yaptığımız toplantılar çok olumlu oldu. Sempatizan arkadaşlar 1 Mayıs'ta taşıyacağımız flamalar ve atacağımız sloganlar ile ilgili önerilerde bulundular. Öneriler ışığında taşıyacağımız flamalar ve atacağımız sloganlar belli oldu. Ayrıca herbir arkadaş kendi çevresini 1 Mayıs'a getirme görevini üstlendi. Toplantıdan sonra Türkiyelilerin yoğun olarak yaşadığı semtleri "Sesini *İşçinin Sesi*'yle yükselt", "1 Mayıs", "Sesini yükselt" afişleriyle donattık. Daha sonra *İşçinin Sesi* pullarını çevreye yapıştırdık. 1 Mayıs'tan bir gün önce hazırlığımızı gözden geçirip eksikliklerimizi saptadık. 1 Mayıs sabahı ise *İşçinin Sesi* gömleklerimizi giyip, geniş bir şekilde bildirimizi dağıttık, gazetemizi sattık. 1 Mayıs yürüyüşünde kortejimiz kıpkızıldı. Diğer örgütlere oranla daha coşkulu, daha disiplinliydik. "Tek silah parti, tek yol devrim", "Demokrasi için tek yol devrim", "Kürt halkına ayrılma hakkı", "Kahrolsun sömürgecilik" sloganlarını coşkuyla haykırdık. Kızıl bayrağımız, coşkumuz, disiplinimiz ve sloganlarımızla kendimizi diğer örgütlerden ayırdık. 1 Mayıs günü bizi en çok sevindiren şeylerden biri de Tiyatrom'un kendi flamasıyla aramızda yürümesiydi. Biz *İşçinin Sesi* olarak her yerde oportünizmle mücadele ederek geliştik. Devrim savaşımında dost düşman bizi böyle bilir, böyle tanır. Burada, Batı Berlin'de de böyle gelişip güçleneceğiz. 1 Mayıs'ta başarılı bir atılım yaptık. Şimdi kendimizi yeni atılımlara hazırlıyoruz. Yoldaşça selamlarımla.

Çetin Talip, Batı Berlin

10 bini aşkın işçi 1 Mayıs'ı grevlerle karşıladı.

Grev savaşımı sürüyor!

İşçi sınıfı burjuvaziye karşı savaşını grevlerle, mitinglerle ve protesto eylemleriyle sürdürüyor. 1 Mayıs 1987'yi 10 bini aşkın işçi grevlerle karşıladı. 1 Mayıs'ta 22 bini aşkın işçi, ilan edilen grev kararlarınının greve dönüşeceği günü bekliyor, kavgaya hazırlanıyordu. Uyuşmazlığa giden işyerlerindeki işçi sayısı 250 bini aşarken onbinlerce işçinin görüşmeleri de sürüyordu.

GREVLER

İşyeri	Sendika	Üye Sayısı
Pilsa (Adana)	Petrol-İş	271
Çukurova Kimya (Manisa)	Petrol-İş	152
Akdeniz Kimya (İzmir)	Petrol-İş	67
Akril Kimya (İzmir)	Petrol-İş	19
DYO ve Sadolin Sentetik Boya (İzmir)	Petrol-İş	334
Kauçuk Sanayi (Manisa)	Petrol-İş	135
Dyosad Sadolin Sentetik Boya (İzmir)	Petrol-İş	295
Dewilux Boya ve Vernik Sanayi (İzmir)	Petrol-İş	161
Etaş End. (İzmir)	Petrol-İş	170
Etap Mak.Kalıp (İzmir)	Petrol-İş	136
İpstaş (Manisa)	Petrol-İş	44
Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar (İzmir, İstanbul, Kocaeli, Bursa, Sakarya, Ankara, Bilecik işyerleri)	Petrol-İş	315
Santa Farma (İstanbul)	Petrol-İş	127
ÇBS Boya (İstanbul)	Petrol-İş	152
Deteks Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	65
Bürosan (İstanbul)	Petrol-İş	181
Çizmeci Kauçuk (İstanbul)	Petrol-İş	188
EAS Akü (İstanbul)	Petrol-İş	133
Mutlu Akü (İstanbul)	Petrol-İş	1048
Çelik Akü Sanayi (İstanbul)	Petrol-İş	104
ÇBS Boya (İstanbul)	Petrol-İş	143
Türkay (İstanbul)	Petrol-İş	197
Biksan Kablo (İstanbul)	Petrol-İş	62
Organik Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	49
Ege Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	147
Ege Kimya (İstanbul)	Petrol-İş	26
Yarımca Gübre (Kocaeli)	Petrol-İş	395
Fürsan (Kocaeli)	Petrol-İş	187
Ansa (Kocaeli)	Petrol-İş	147
Akdeniz Gübre (Mersin)	Petrol-İş	745
Ege Gübre (İzmir)	Petrol-İş	242
Sarıseki Gübre (İskend.)	Petrol-İş	481
Kav Kibrit (Yalova)	Petrol-İş	157
Polikim (Gebze)	Petrol-İş	60
Polisan (Gebze)	Petrol-İş	325
Pimaş Plastik (Gebze)	Petrol-İş	209
Bayer (Gebze)	Petrol-İş	130
BASF Sümerbank (Gebze)	Petrol-İş	139
Emin-İş Kimya (Gebze)	Petrol-İş	110
Marshall Boya San. (Gebze)	Petrol-İş	347
Yasaş (Gebze)	Petrol-İş	199
Taysan (Bursa)	Petrol-İş	42
Bursa Akü San.(Bursa)	Petrol-İş	269
Asit Sanayi (Sakarya)	Petrol-İş	27
Ortaş (Bandırma)	Petrol-İş	45
İmamoğlu İplik (Kula)	Öziplik-İş	42
Kocaeli Mobilya (Kocaeli)	Özağaç-İş	145
Kemsan (Kayseri)	Özgıda-İş	135
Kılıçoğlu Tuğla		
Kiremit (Eskişehir)	Kristal Çitser-İş	560
Süper Dizel (İstanbul)	Otomobil-İş	12
Şentürk Demir Çelik (İzmir)	Türk Metal	35
Plastifay	Petrol-İş	103
Setaş Kimya	Petrol-İş	13
Pereja	Petrol-İş	63
Tek Plastik	Petrol-İş	24
Rodkimsan	Petrol-İş	
Selkim Selüloz	Petrol-İş	34
Etsan	Özgıda-İş	130
Girişim tankeri	Petrol-İş	
Başak-1 ve Başak-2	Petrol-İş	
Fital-İş	Petrol-İş	28
Bürosan	Petrol-İş	
Apikoğlu	Özgıda-İş	
TOPLAM		10 301

GREV KARARI ALINAN İŞYERLERİ

İşyeri	Sendika	Üye Sayısı
Çipitaş Çinko	Petrol-İş	8
Ege Profil	Petrol-İş	16
Akkimya	Petrol-İş	
Büyük Ümit	Özgıda-İş	
Hastaş	Özgıda-İş	
Merkez	Özgıda-İş	
Efal Yıldırım	Özgıda-İş	
Dayıoğlu	Özgıda-İş	
Deniz Kardeşler	Özgıda-İş	
Yeni Ümit	Özgıda-İş	
Ektaş Ekmek Fab.	Özgıda-İş	
Gema San.	Türk Metal	35
İdeal Dizayn	Öziplik-İş	100
Lalezar Gazinosu	TOLEYİS	40
Sümerbank (3 işyeri)	Petrol-İş	910
4 metal işyeri	Türk Metal	251
ORÜS (20 işyeri)	Ağaç-İş	4 500
Elvan Plastik		
Sürtel Kablo		
Kimaş	Petrol-İş	1 066
MKE (22 işyeri)	Türk Metal	12 500
T.Zirai Donatım (35 işyeri)	Türk Metal	3 400
TOPLAM		22 826

UYUŞMAZLIĞA GİDİLEN İŞYERLERİ

İşyeri	Sendika	Üye sayısı
TÜPRAŞ	Petrol-İş	3 924
TPAO	Petrol-İş	7 500
SSK İlaç Fab.	Petrol-İş	
MKE işyerleri (Kırıkkale ve Elmadağ Barut, Antalya Pil Fab.)	Petrol-İş	1 177
Aysan	Petrol-İş	60
Fersan Plastik	Petrol-İş	27
Doğu İlaç Fab.	Petrol-İş	1 407
Tekel Kibrit	Petrol-İş	305
Transtürk Kimya	Petrol-İş	13
Stad, Maçka, Büyük Tarabya, Büyük Efes, Çelik Palas ve Büyük Ankara otelleri	TOLEYİS	2 000
Vakıflar Bankası	BASS	4 400
Kamu İnşaat	Çimse-İş	25
Tübitak	Tezkoop-İş	1 022
Sportoto	Tezkoop-İş	700
NCR	Tezkoop-İş	80
Denizli Yetiştirme Yurdu	Sağlık-İş	70
Tamcam	Kristal-İş	160
Bossa Un	Özgıda-İş	67
Doğa Un	Özgıda-İş	
Metanet Un	Özgıda-İş	27
Başaran Un	Özgıda-İş	22
Örnek Un	Özgıda-İş	17
Fedaioğlu Un	Özgıda-İş	21
Yeni Un	Özgıda-İş	13
İlmek Triko	Öziplik-İş	20
Esçelik	Türk Metal	35
Seydişehir Alüminyum	Türk Metal	6 100
119 deri işyeri (Kazlıçeşme)	Deri-İş	3 400
Konya Derkosan	Deri-İş	100
Etibank	T. Maden-İş	10 360
Karadeniz Bakır	T. Maden-İş	2 097
Tekel Tuzla	T. Maden-İş	3 368
Divriği Demir Madenleri	T. Maden-İş	1 660
Karayolları Gnl. Mdl.	Yol-İş	42 611
Köy Hizmetleri Gnl. Mdl.	Yol-İş	68 606
Bayındılık ve İskan Bak.	Yol-İş	11 343
DHL İnş. Gnl. Mdl.	Yol-İş	1 779
Hema (Polatlı)	Türk Metal	633
Antalya Ferrokrom	Türk Metal	621
MKE		227
20 Cam işyeri	Kristal-İş	13 000
2 metal işyeri	Türk Metal	199
7 Tersane	Dokgemi-İş	5 200
Afet İşleri	Yol-İş	1 281
İmar Ltd. (Ankara)	Yol-İş	117
Etibank	Türk Metal	7 000
T. Denizcilik İşl.	Koop-İş	1 200
T. Denizcilik ve Deniz Nak.	Denizciler Sendikası	10 000
T. Deniz İşl.	Likat-İş	7 000
İsparta Belediyesi	Belediye-İş	
TOPLAM		258 994

PROTESTO VE YÜRÜYÜŞLER

● Türk-İş 26 Nisan'da Samsun'da 20 bin işçiyle miting yaptı.

● Grev yasağı olan TPAO ve rafinerilerde toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlığa girmesini prostesto eden işçiler Türkiye çapında yemek boykotu ve mesai yapmama eylemi yaptılar.

● Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı Orman Ürünleri Sanayii Kurumu'nda (ORÜS) çalışan yaklaşık 4 500 işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca işçiler Ağaç-İş sendikasına "Grev istiyoruz", "Sizden isteğimiz teslim olmayın. Grev çağrısına toptan katılacağız. Grevde sizden kesinlikle para istemiyoruz" diyen mektuplar yağdırdılar.

● Cam işkolunda toplu sözleşmeleri uyuşmazlığa giren 13 bin cam işçisi olumsuz gelişmeyi protesto edip fazla mesai yapmadı. Paşabahçe, Çayırova, Mersin Anadolu Cam, Topkapı Şişe Cam, Teknik Cam, İstanbul Cam, Lüleburgaz, Kırklareli, Trakya Cam, Sinop Cam, Sepet, BTB işyerlerinde işçiler yemek boykotu da yaptılar.

Fabrikalardan
makine sesinden önce
İşçinin Sesi gelecek!

İŞÇİNİN SESİ
ÇEK-AL

TKP—*İşçinin Sesi*
işçinin partisi!
Yıl:13, Sayı: 328, 6 Mayıs 1987

YIĞIN ÇALIŞMASI

Mehmet Doğan

Komünistlerin görevi ülkelerinde sosyalizmi, giderek dünyada komünizmi kurmaktır. Bu bir devrim sorunudur. Yani toplumda egemen üretim ilişkilerinin devrim yoluyla değiştirilmesini gerektirir.

Marksizm-Leninizm, var olan kapitalizmin, işçi sınıfı hegemonyasındaki bir devrimle yerle bir edilip sosyalizmin kurulmasının gerekliliğini ve yolunu göstermiştir.

Sorun devrim sorunudur. Devrimi de yığınlar yapar. Öyleyse işçi sınıfı ve emekçilerin aktif çoğunluğunun örgütlü olarak devrime kazanılması gerekiyor.

Ancak bu kendiliğinden bir süreç değildir. Yığınları kazanmak kolay ve basit bir iş değildir. İşçi sınıfının bilimsel sosyalizmle tanışıp kaynaşması için komünist partisi gerekiyor. Parti, kapitalizmin mezar kazıcısı olarak tarih sahnesine çıkan işçi sınıfını ve yığınları eğitmek, örgütlemek ve devrim yolunda harekete geçirmek göreviyle yükümlüdür. Zaten bu amaçla vardır. Bu nedenle, komünist partisinin temel çalışma alanı her zaman propaganda-ajitasyon ve yığın çalışmasıdır.

Yığınları kazanmaktan söz ederken, önce "yığın" kavramını kısaca tanımlayalım. Yürükoğlu yoldaş *"Faşizmin Çözülüşü"* kitabında Leninden aktardığı bölümde şöyle diyor:

"(Yığın kavramı — R.Y.) savaşımın yapısındaki değişmelere bağlı olarak değişen bir kavramdır. Savaşımın başlangıcında yığınlardan söz etmek için birkaç bin gerçekten devrimci işçi yeterli olur. Eğer parti, yalnızca kendi üyelerini değil, parti dışından insanları da savaşıma çekebiliyorsa, yığınları kazanma yolunda başarıyla yürüyor demektir. Devrimlerimiz sırasında birkaç bin işçinin yığınları temsil ettiği durumlar oldu. Hareketimizin ve menşeviklere karşı savaşımımızın tarihinde bir kasabadaki birkaç bin işçinin harekete açık yığın karakteri verebilmek için yeterli olduğuna çok örnek bulabilirsiniz. Cehalet ve sefalet içinde sürünerek yaşayan, siyasetin adını bile duymamış birkaç bin parti-dışı işçi, devrimci biçimde davranmaya başladı mı, işte yığın. Bu hareket yayılır ve yoğunlaşırsa, giderek gerçek bir devrime dönüşür. Biz bunu 1905 ve 1917'de, üç devrimde gördük ve siz de tüm bunları yaşayacaksınız. Devrim yeterince hazırlandığı zaman ise 'yığın' kavramı değişir: Artık birkaç bin işçi yığınları oluşturmaz olur. Bu sözcük artık başka birşey anlatır. 'Yığın' kavramı değişikliğe uğrayarak çoğunluğu, yalnızca işçilerin çoğunluğunu değil, tüm sömürülenlerin çoğunluğunu anlatır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, Komintern'in 3. Kongresi'nde Konuşma, İng. basım, c.32, s.475-476)

Görüldüğü gibi yığın kavramı görece bir anlam taşımaktadır ve komünist partisinin kazanmaksı gereken "yığınlar"ın boyutları yaşanan ortama göre değişmektedir. Ancak burada altı çizilmesi gereken kilit söz şudur: "Eğer parti, yalnızca kendi üyelerini değil, parti dışından insanları da savaşıma çekebiliyorsa, yığınları kazanma yolunda başarıyla yürüyor demektir."

Yığınları kazanmak, parti dışından insanları savaşıma çekebilmek, onları bilinçlendirmekten geçer. Yürükoğlu yoldaş *Propaganda ve Ajistasyonun Güncel Sorunları* kitabında bunu şöyle dile getiriyor:

"İşçi sınıfı ve emekçi halkı, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimine ve sosyalizme kazanmak, onları bilinçlendirmekten geçer. Bilinçlendirmek demek, işçi sınıfına ve halk kesimlerine, uzun erimli ve kalıcı çıkarlarını benimsetmek, Markşçı-Leninci ideolojiyi benimsetmek demektir. Bu da insanların o güne dek yanlış da olsa doğru diye inandıkları bilgiler yerine, başka ve doğru bilgileri yerleştirmek anlamına gelir. Bu, sanıldığı gibi kolay bir iş değildir. Kapitalist ekonomide ve toplumsal yaşamda binlerce "çarpık yansıma" ve "yabancılaşma" ile beslenen yanlış inançları, doğruyla, bilimselle değiştirmek o denli kolay olsaydı, kapitalizm dünya yüzünde bir gün zor yaşardı." (R. Yürükoğlu, *Propaganda ve Ajistasyonun Güncel Sorunları*, İşçinin Sesi yayınları, No:16, s.11)

"Yığınları bilinçlendireceğiz, onlara güven vereceğiz, örgütleneceğiz. Yığınlarla birlikte saldırıyı hazırlayacağız. Komünist için saldırı, 'öncü savaş' değil, yığınlarla birlikte saldırıdır. Yığınlarla birlikte saldıracağız diyoruz. Bu da gerçek devrimci bir propaganda, ajitasyon ve yığın çalışmasıyla olur." (*agy*, s.8)

Propaganda-ajitasyon nasıl olmalı?

Propaganda ve ajitasyonun başarılı olması, amacı gerçekleştirebilmesi için iki ana unsur gözden kaçırılmamalıdır. Bunlardan birincisi propagandist ya da ajitatörün teorik ve siyasal bilinci, ikincisi ise yığınların o anki konumlarını, istemlerini, dertlerini ve psikolojilerini iyi bilmesi, onları yakından tanımasıdır.

Yığınların (ve de bireylerin) konumlarını, istemlerini, dertlerini ve bu temel üstünde oluşan psikolojilerini dikkate alan bir çalışma mutlaka etkili olur. Ancak önemli olan yalnızca etki değildir. Bu etkinin, partinin siyasal hattına paralel ve bu yönde eyleme yönelik olması gerekir. Bu ise partilinin teorik, siyasal konuları anlayışıyla, bilinç düzeyiyle doğrudan bağlıdır.

Bu konuyu Yürükoğlu yoldaşın sözlerinden izleyelim:

"Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi öğretisi, komünistlerin elindeki en keskin silahtır. Ne var ki, Marks ve Engels'in *Kutsal Aile*'de söyledikleri gibi, 'fikirler hiçbir zaman eski dünya sisteminin ötesine götürmezler. (...) Fikirler hiçbir şeyi uygulayamazlar. Fikirleri uygulamak için, belirli bir pratik güce sahip insanlar gerekir' Ve insanlar boş plak değil, çeşitli etkenler altında belirli bir bilince sahiptirler. Bu nedenle, onları kazanmak, onların kafalarını ve kalplerini kazanmaktan, sahip oldukları duygu ve düşünceleri dikkate alan bir çalışmadan geçer.

"Yığınları devrim hareketine kazanabilmek için, onların *gerçek* gereksinimlerini ve çıkarlarını en iyi biçimde seslendirmek ne denli gerekliyse, psikolojilerini dikkate almak da o denli önemlidir. İşçi sınıfının,yığınların düşünce yapılarını, zevklerini, alışkanlıklarını, özlemlerini, gelenek ve inançlarını iyi bilmeden, onları derinden etkileyen toplumsal psikolojik etkenleri seçip ayırıp bunları hedef alan bir ideolojik çalışma yürütmeden, proleter ideolojisi benimsetilemez." (*agy*, s.120-121)

"Yığın çalışması açısından en önemlisi, belirli bir sınıfa belirli bir ideoloji, ancak ve ancak o sınıfın psikolojisi dikkate alınarak başarıyla benimsetilebilir. Sınıf ideolojisinin, sınıf psikolojisinde derin ve sağlam kökleri vardır. Ama bu kökleri bilinçli bir biçimde kavramayan, elinde tutmayan propagandacı ve ajitatörler, ideolojiyi etkin olarak yayamazlar. (*agy*, s.18)

İşçi sınıfının psikolojisinde doğrularla yanlışlar, ilerletici yönlerle geri çekici yönler birlikte vardır.

"Sınıf psikolojisi, sınıfın gerçek ve uzun erimli çıkarlarını tutarlı yansıtmayabilir ve genellikle de yansıtmaz ama her zaman sınıfın somut yaşam koşullarını en yakından yansıtır. Somut yaşam koşulları içinde, işçi sınıfının kendi ideolojisini benimsemesine yardımcı yönler vardır, zorlaştıran yönler vardır. Bu nedenle, genelleme düzeyinde, teorik düşünce düzeyinde, işçi sınıfının ideolojisi ile psikolojisi çelişmez ama somut düzeyde, günlük yaşantıda çelişebilir ya da çelişen yönler taşıyabilir." (*agy*, s.24)

Ustalık, psikolojideki ilerletici yönleri yakalayıp, bunlara yaslanarak, geri çekici yönleri törpülemektir. Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi:

"Biz öyle propagandacı ve ajitatörler yetiştirmek zorundayız ki, yaptıkları işin teorik özünü derinden öğrensinler. Götürdükleri ideolojiyi, götürülen insanların psikolojisini, bu psikolojide yaslanılacak ve vurulacak yanları iyi bilsinler. Sınıf psikolojisindeki değişimleri anında yakalasınlar, propaganda ve ajitasyonun biçimini ona uydurabilsinler." (*agy*, s.25)

Ancak burada madalyonun öteki yüzünü de gözden kaçırmamak gerekiyor. O da sınıf psikolojisine teslim olmamaktadır. Yine Yürükoğlu yoldaşın sözlerinden izleyelim:

"Devrimci propaganda ve ajitasyon çalışmasında toplum psikolojisinin 'iyilikleri' üzerinde bu denli konuştuktan sonra bir noktayı önemle vurgulamamız gerekir. Bu vurgulamayı yapmazsak, toplumsal psikoloji her sorunu çözecek anahtardır gibi bir izlenim vermiş oluruz ki, bu örgütümüz için zararlı olur. Böyle bir anlayışla, hedeflediğimiz düzeyde propagandacı ve ajitatörler, yığın çalışmacıları yetişmez. Karşısındakinin 'yüzünü inceleyerek' konuşan dar pratikçiler, rüzgara göre yelken açan küçük siyasetçiler yetişir.

"Komünist partisi, işçi ve emekçi yığınların psikolojisini dikkate alır ama ona *mahkum olmaz*. Halkın psikolojisini pasifizme kılıf olarak kullanmaz. Onun da önünde yürür. Görevinin, yığınların bilincini *değiştirmek* olduğunu bir an olsun aklından çıkarmaz. Tersi, yığın kuyrukçuluğudur." (*agy*, s.123, 124)

Bu söylenenler, yığın çalışması yapan her partilinin bir an için bile aklından çıkarmaması gereken noktalardır. Ne psikolojiyi unutacağız, ne de psikolojiyi mutlaklaştıracağız. Ve şu gerçeği hiçbir zaman gözden kaçırmayacağız:

Eğer yığın çalışmasını başarıyla yapamıyorsak mutlaka teorik anlayışımızda bir bozukluk vardır. Çünkü psikolojideki ilerletici yönleri bulup çıkarabilmek *sonunda* teorik anlayıştaki derinliğe bağlıdır.

Yalnız bunun yanlış anlaşılmaması gerekir. Konu, yalnızca, "teorik anlayışın iyi ise iyi sonuç alırsın" şeklinde de değildir. Teoriyi iyi kavramamışsan da iyi sonuç alabilirsin. Ama bu, kendin de farkında olmadan teorik anlayışın gerektirdiği gibi davrandığını, sezginle, sağduyunla böyle davrandığını gösterir. Teorik genellemelerin istediği şeyi yaptığını gösterir.

Burada, ilk bakışta iyi sonuçlar elde eder gibi görünen oportünist, ilkesiz yaklaşımlardan söz etmiyoruz tabii. Bu tür "kazanımlar" görünüştedir ve gerçek kazanımlar değildir. Bunlarla oluşturulan zemin de kaygan bir zemindir ve ilkeli, tutarlı gerçek bir devrimci kavga bu zemine oturtulamaz.

Örneğin, oportünist görüş, pasifist tutum, yığınları belli dönemlerde daha yoğun etkileyebiliyor. Bunu onların belli gereksinimlerini sömürerek yapıyor. Ancak böyle kazanımlar belli baskı dalgaları, zor dönemler geldiğinde, ya da devrimci atılım anları geldiğinde tıpkı kumdan kaleler gibi sürüklenip yok olmaktadır. Hem de büyük bir yığın potansiyelini ve devrimci gücü heba ederek.

Davranışlarda dikkat edilmesi gereken bazı noktalar

Gerek propaganda ve ajitasyon ile yığınları bilinçlendirmede, eyleme katmada, gerek yığın örgütlerinde yapılan çalışmalarda komünistlerin davranışlarında, tutumlarında özen göstermeleri gereken pek çok can alıcı nokta vardır. Asıl olan partinin, işçi sınıfı ideolojini yığınlara benimsetmek, onları eyleme çekmektir. Bu ise davranışlarımızda belli ilkelerin gözetilmesini gerektirir.

Yığın çalışmasında, insanları kazanmada yapılan temel bir yanlış var. Bir ilişki kurulur kurulmaz onu "siyasal bağ düzeyine yükseltmek" üzere hızla harekete geçiliyor. İnsanlara "taktik" olarak yaklaşılıyor. Bu önemli bir yanlıştır. Yapay, çıkarcı bir hava yayılmasına neden olur. İnsan kazanmanın böyle bir "taktik", katakulli yanı yoktur. Aslolan insanlarla ve yığınlarla dürüst, samimi dostluk ilişkilerinin kurulmasıdır, onların güvenini kazanmaktır.

Bir komünist, yığınların, düzenin egemen yozlaştırıcı etkisindeki konumlarına bakarak onları değerlendirmemelidir. Yığınlar saptırılmış değer yargılarının, yozlaşmış toplumsal yapının doğrudan etkisinde, cenderesinde yaşamaktadırlar. Kuşkusuz bu onlarda yansımasını bulmaktadır. Ama buna karşın yığınların sezgisi, değerlendirme yetisi çok güçlüdür. Uzun süre onları aldatmak nasıl olanaklı değilse, aynı şekilde kendilerinden olanı, sahtekar ile candan olanı çok kuşkucu bir şekilde de olsa seçip ayırmada, yerli yerine oturtmada şaşırmaz bir yetiye sahiptirler. Kuşkucu yaklaşımları ise onların tarihsel aldatılıp ezilmişliğinin getirdiği korunma içgüdüsünün yansıması olmaktadır.

Yığın çalışmasında, insanlarla karşılıklı ilişkilerde dikkat edilmesi gereken bazı yönleri yine Yürükoğlu yoldaşımızdan okuyalım:

"Geçmişin ve bugünün çok çeşitli etkisi altında biçimlenen sınıf psikolojisini iyice bilmeden ve ona uyumlu bir çalışma yöntemi geliştirmeden, sınıfımıza Marksçı-Leninci ideolojiyi, komünist bilinci yeterli başarıyla götürebilmemiz oldukça zordur. Gördük. Geçmiş sayısız kuşakların ve bugünün çok değişik etkilerinin ürünü olan insan bir anda değiştirilemez. Önce buradan başlamak zorundayız. Söylediğimiz açık birşey, başkaca olabilmesi düşünülemez. Ne var ki, yığın çalışmasındaki aksaklıklar önce bu noktada başlıyor. Çok örnek verilebilir. İnsanı daha ilk tanıştığında köşeye esir alıp

yaylım ateşine tutan yoldaşları hep görürüz. Bu yoldaşlar, tüm iyi niyetleriyle, ama yığın çalışmasının temel kurallarını bilmediklerinden, yararlı değil, zararlı oluyorlar. Yığın çalışması, sabırlı, anlayışlı, olgun ve esnek bir çalışma olmak zorundadır. Yığın çalışmasının temel kuralı, işçi sınıfını, halkı kendimize inandırmaktır, *güvendirmektir.*

"İşçileri kendimize güvendirmek, söylenenin özüne bağlı olduğu kadar, söyleyenin davranışlarına da bağlıdır. Anlayışlı ve düşünceli olmalıyız. Yığın çalışmasında evlerine gidilecek kişilerin zamanlarını iyi seçmek. Ziyaret günü ve saatini, olanaklıysa önceden bildirmek. En iyisi çağrılı gitmek. Giyinişe, görünüşe dikkat etmek. Evlilere evlilerin gitmesi, ya da bir kız arkadaşla gitmek. Genellikle çağrılmadıkça yemek saatleri dışında gitmek. Alışkanlıklara ve göreneklere saygılı olmak.

" 'Sen şurada otur, şimdi ben sana herşeyi öğreteceğim' havasında olmamak. Bilgiçlik taslamamak ve iyi bilmediğimiz konularda 'bunu ben de iyi bilmiyorum, öğreneyim, daha iyi bilen yoldaşlarıma sorayım, o zaman daha iyi yanıtlayabilirim' diyebilmek.

"Vaatkâr ve kurtarıcı bir tutum içinde olmamak. Yapmayacağımız işlerde söz vermekten kesinlikle kaçınmak. Verilen sözü ise ne olursa olsun *yerine getirmek.* Yapmamış isek gidip nedenini açıklamak.

" 'Ben' demekten kaçınmak, kişiliğimizi geride tutmayı bilmek.

"Konuşma biçimi açık, duru, basit ama vulgar değil.

"İlişkilerde sürekliliğe dikkat etmek.

"En önemli noktalardan biri, *dinlemeyi bilmek.* Bu, hem öğrenmek, hem öğretmek için zorunludur.

"Konuşmayı amaca uygun yönetebilmek.

"Yığın çalışmasında, karşılıklı haberleşmede bunlara dikkat etmeliyiz." (*agy,* s.35, 36, 37)

" *Yığınlarla bağlan.* Onlara *yakın* yaşa. Onların *ruhsal durumlarını* bil *Herşeyi* bil. Yığınları anla. Onlara yaklaşabil. Onların *kesin* güvenlerini kazan. Liderler yönettikleri yığınlardan, öncü tüm emek ordusundan kopmamalıdır. ... Yığınları yaltaklama ve de onlardan kopma."

Yığın çalışması dönem dönem yapılan bir çalışma değildir, süreklidir. Günlük yaşamın bir parçası olmak zorundadır. Lenin'in sözleriyle bağlayalım:

"Lenin, bize her zaman şöyle sesleniyor:
" '*Yığınlarla bağlan.*
" 'Onlara *yakın* yaşa.
" 'Onların *ruhsal durumlarını* bil.
" '*Herşeyi* bil.
" 'Yığınları anla.
" 'Onlara yaklaşabil.
" 'Onların *kesin* güvenlerini kazan.
" 'Liderler yönettikleri yığınlardan, öncü tüm emek ordusundan kopmamalıdır. ...
" 'Yığınları yaltaklama ve de onlardan kopma' " (*agy,* s.27)

Somut sorunlardan kalkmak

Yazımızın başında belirtmiştik. Amacımız yığınları kazanmak, örgütlemek ve harekete geçirmekti. Burada karşımıza şu sorun çıkmaktadır: Yığınları harekete nasıl geçireceğiz?

Yığınları harekete geçirmenin birinci koşulu onlara ulaşmak, iletişim kurmaktır. Yığınları nerede bulacağız ve onlarla nasıl diyalog kuracağız?

Yığınlarla iletişime geçmenin en önemli araçları örgütlerdir. Ama iletişimde kullanacağımız malzeme yığınların dertleri, istekleridir. Onların somut sorunlarıdır. Onların günlük yaşamlarından kaynaklanan, her gün karşı karşıya kaldıkları küçüklü büyüklü pek çok sıkıntıları vardır.

Kuşkusuz tüm bu sorunların temelde kaynağı bugünkü düzendir. Sömürü toplumunun bizatihi kendisidir. Bu nedenle, bu sorunların bir kısmı bir an için çözülebilir ama ya yerine bir başkası gelecektir, ya da o sorun bir başka düzeyde kendisini yineleyecektir.

Bu böyledir ama yığınlar bunun böyle olduğunu biliyorlar mı? Unutmayalım ki yığınlar, halk kitleleri kendi konumlarının bilincine kendiliğinden varamıyorlar. Hatta çoğu kez, sorunların cenderesinde oldukları halde, değil kaynağını bilmek kendisinin bile farkında olmayabiliyorlar. Bunun tarihsel kökleri vardır. Bizatihi kapitalizmin kendisi bunun başlıca nedenini oluşturur. Bir başka etken de burjuva ideolojisinin kitlelere egemen olmasıdır.

O halde kitlelere gitmede yakalayacağımız ilk halka onların somut, mahalli, günlük dertleri gereksinmeleri ve istekleridir. Kalkış noktamız budur. Varacağımız nokta da bellidir. Yukarıda belirttiğimiz gibi tüm sorunların çözümü için nesnel koşulların oluşacağı sosyalist toplumdur. Teorik olarak sorunun çözümü basitleşmektedir. Yığınların somut sorunlarını saptayıp dile getirmek ve bunların çözümünün ancak bir başka toplum biçiminde olanaklı olduğunu söylemek.

Ama burada bitmiyor ki. Birincisi, kitleler söylenenleri hemen benimseyip kabullenmiyorlar. İkincisi ve daha da önemlisi, bunu kabullenmekle o toplumsal düzeni kurmak, bugünkünü yerlebir etmek arasında koca bir devrimci savaşım süreci yatıyor. Yaşam ile ölüm arasında geçen zorlu, kanlı koca bir sınıf savaşımı. Bunu yapacak olan da yığınların kendileridir.

İşte bu nedenle işin pratik yanı esas burada başlamaktadır. Bu da yığınlara bu kavgayı anlatmak, benimsetmek,

onları örgütlemek ve harekete geçirmektir. Ancak bu yol engebelerle doludur. Faşist baskı ve terörden, burjuva ideolojisinin egemenliğine, oradan oportünizme kadar, açık zorbalıktan en ince "sol" kandırmacalara varıncaya dek çeşit çeşit, türlü türlü engebeler. Hele ki günümüzde uluslararası resmi komünist hareketin içinde bulunduğu sağa kaymışlık ve onun olumsuz etki ve kösteklerini de düşünürsek işin zorlukları daha iyi anlaşılır.

Yürükoğlu yoldaş 1983 Ekim'inde "Toptancı Siyaset Hayır" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Yaşadığın bölgenin somut sorunlarından kalkmazsan insanları kazanamazsın. O düzeyde de menşeviklik var, bolşeviklik var. Onlar menşevikçe, biz bolşevikçe çalışırız. Çalışma stili farklıdır, çalışma alanları büyük ölçüde aynıdır.

"Oportünistler çalışmayı bu alanlara hapsederler. Oysa komünistler için sorun bir çalışma düzeyinin yerine, bir başkasını, *genel siyasal devrim çalışmasının yerine yerel-ekonomik-kesimsel demokratik çalışmayı geçirme sorunu değildir. Komünistler için sorun bir çalışma düzeyini bir başkasıyla, genel siyasal çalışmayı yerel-ekonomik-kesimsel demokratik çalışmayla desteklemek* sorunudur." (*İşçinin Sesi*, sayı:244) (abç)

Yığınlarla bağ kurmak ve onları eyleme çekmek. Eğer bunu yapmak istiyorsak onların somut sorunlarına eğilmemiz, yaşamlarını dert edinmemiz gerekiyor. Ayrıca yığınlar durup dururken eyleme geçmezler. Bir dertleri, bir istemleri vardır. Birşey elde etmek istiyorlardır. Mahallenin suyu yoktur, yolu, elektriği yoktur, poliste çocukları işkence görmüştür. İşyerinde işveren arkadaşlarını işten atmıştır vb. Oradan gelirler.

Yığınlar eylem içinde öğrenir diyoruz. Bu ne demektir? Eylemi gerçekleştiren yığınlar eylemlerinin sonucunda ya istemlerini elde ederler ya da edemezler. Ederler ise "hak verilmez alınır" ilkesini öğrenmiş, gerçekleştirmiş olacaklardır. Bu durumda onları daha ileri istemler peşinde harekete geçmeye yönlendirebiliriz. Edemezler ise bu düzende istemlerinin elde edilemediğini bizzat yaşayarak görmeleri olanağı doğacaktır. Kaldı ki emperyalizmin zayıf halkası olarak Türkiye'de değil eylem yapmak daha eylemin sözü varken bile devletin baskı ve zorbalık güçlerinin şiddeti ile karşı karşıya gelmektedirler. Bu durumda da onlara sorunun özünün nerede yattığını anlatabiliriz.

Böylece yığınların istemleri gelişip yükseldikçe politikleşecek ve eylemlerin yığınsallığı da o oranda artacaktır. Ve işte o zaman, yani politik yapıyı yıkmak istemi yığınları sardığı, yalnızca bir özlem olmaktan çıkıp doğrudan uğruna savaştıkları bir amaç haline geldiği an devrim artık yığınların somut istemi durumuna yükselmiştir. Bu süreç boyunca, yığınları eyleme çekmenin en önemli aracı, giderek niteliksel olarak değişmekle birlikte "somut sorunların çözümü" olmaya devam edecektir.

Legal olanaklardan yararlanma

Komünist partisinin varlık nedeni, var olan sosyo-ekonomik düzeni zor yoluyla yıkarak yerine sömürüsüz bir toplum düzeni kurmaktır dedik. Partinin bu konumu nedeniyle, egemen sömürücü güçler onu, tehlikeli gördükleri her anda illegal ilan ederler. Illegalite uygulanması burjuva demokrasisinin genişliği oranında değişikliğe uğrayabilir.

Komünistler çalışmalarını, burjuvazinin onlara çizdiği legalite çerçevesiyle sınırlamazlar. Ancak legal olanaklardan yararlanmanın, özellikle yığın çalışmasındaki *vazgeçilmez* önemini de unutmazlar. Bu, her dönem için geçerlidir.

Legal olanaklar sınıf savaşımının gelişkinliğine ve de burjuvazinin içinde bulunduğu duruma göre genişler ya da daralır. Buna bağlı olarak legal olanaklardan yararlanmak da kolaylaşır ya da zorlaşır. Gericilik dönemlerinde son derece daralmış olan legal olanaklar nedeniyle, var olanlardan yararlanmak özel bir önem kazanır.

İşçinin Sesi'nin 225. sayısındaki "Anahtar"da bu konuda şöyle deniyor:

"Gericilik döneminde, illegal partinin güçlendirilmesini doğru bir anlayışla vurgulamak, zaten legal olanaklardan yararlanmayı da içerir. Partiyi güçlendirmek, onun yığınlarla bağlarını da güçlendirmek demektir. Yığınlarla bağ kurmanın güçleştiği koşullarda, bu her türlü legal olanaktan yararlanmayı zorunlu kılar. Gericilik döneminde partinin örgütlenme siyasetini anlatırken, Lenin şunları sıralıyor:

" 'İllegal parti örgütünü güçlendirmek, her çalışma alanında parti hücreleri yaratmak, herşeyden önce 'her endüstri işletmesinde, sayıları az da olsa, işçilerden oluşan, tümden parti komiteleri' oluşturmak, liderlik işlevlerini, Sosyal-Demokrat hareketin (Komünist hareketin — *İ.S.*) işçilerin kendi arasında çıkan liderleri elinde yoğunlaştırmak — bugün görev böyledir. Söylemeye bile gerek yok ki, bu hücrelerin ve komitelerin görevi tüm yarı-legal ve olabildiğince legal örgütten yararlanmak, 'yığınlarla yakın bağları' sağlamak ve çalışmayı öyle yöneltmek ki Sosyal Demokrasi (Komünizm — *İ.S.*) yığınların her gereksinimine yanıt verebilsin.'

"Lenin, illegal parti örgütünü güçlendirmekten söz ettikten sonra, 'söylemeye bile gerek yok' diyerek, yarı-legal, legal her türlü olanaklardan yararlanmayı görevler arasında sıralıyor."

Ayrıca yığınlar durup dururken eyleme geçmezler. Bir dertleri, bir istemleri vardır. Birşey elde etmek istiyorlardır. Mahallenin suyu yoktur, yolu, elektriği yoktur, poliste çocukları işkence görmüştür. İşyerinde işveren arkadaşlarını işten atmıştır vb. Oradan gelirler.

Öte yandan legal olanaklardan yararlanmada da, aynı somut sorunlarla ilgilenme konusunda olduğu gibi, devrimci komünist tutumla oportünist tutum birbirinden bu çalışmanın *nasıl* yapılacağında ayrılır. Bu nokta da yine aynı "Anahtar"da şöyle dile getiriliyor:

"Gerçekten de Bolşevikler, koşullara göre legal olanaklardan çok etkin bir biçimde yararlandılar. Bolşeviklerle oportünistler arasındaki ayrılık, legal olanaklardan yararlanıp-yararlanmama değil, nasıl ve ne için yararlanma sorununa dayanıyordu. Aynı Brüksel Konferansı'nda Lenin bunu şöyle dile getiriyor:

" 'Biz her reformdan (örneğin, sosyal-sigorta) ve her legal dernekten yararlanırız. Ama biz onlardan, yığınların devrimci bilincini ve devrimci savaşımını geliştirmek için yararlanırız.' "

Görüyoruz ki Lenin, legal olanaklardan yararlanmayı "yığınlarla yakın bağlar sağlama" göreviyle sıkı sıkıya bağlı olarak, bunu gerçekleştirmenin bir aracı olarak ele alıyor. Sorun, her zaman, yığınlara nasıl ulaşılacağı ve onların nasıl harekete geçirileceğidir.

Yığın örgütleri

Yukarıda yığınlarla iletişime geçmenin en önemli aracı örgütlerdir demiştik. Şimdi bunun üstünde biraz duralım.

Yığın örgütleri, yığınlarla bağ kurulan, iletişimin sağlandığı ve daha ileri düzeylere getirildiği, eğitildiği yerlerdir. Yığınları eyleme katma araçlarıdır.

Kuşkusuz, partinin yığın çalışması yalnızca yığın örgütleri aracılığıyla yapılan bir çalışma değildir. Ama yığınların çeşitli amaçlarla oluşturduğu örgütlenmeler, hem onlara ulaşmayı hem de örgütlü olarak eyleme sokmayı kolaylaştırır. Bu nedenle komünistler hem var olan legal ya da illegal yığın örgütlerinde çalışırlar hem de gereken durumlarda yeni yığın örgütleri kurarlar.

Öte yandan, legal dernekler legal olanakların belli bir biçimini oluştururlar. Dolayısıyla legal olanaklardan yararlanma konusunda söylenenler bu dernek çalışmaları için de geçerlidir. Şimdi bu tür yığın örgütlerinin işleyişinin nasıl olması gerektiğine bakalım.

Yığın örgütlerinin yönetiminde, banları ele alışta özellikle vurgulanması ve dikkat edilmesi gereken noktalar vardır. Bunlardan birincisi yığın örgütleri ile parti arasındaki ilişki sorunudur.

Yığın örgütleri partiden örgütsel olarak bağımsız örgütlenmelerdir. Ancak yığın örgütlerinin örgütsel bağımsızlığı ile yığın örgütlerinde görev alan, yöneticilik yapan komünistlerin partiye bağımlılığını birbirine karıştırmamak gerekir. Yığın örgütlerinde çalışan, görev alan komünistler birer partili olarak oradadırlar ve

görevleri yığınları, yığın örgütü aracılığıyla ve o platformu kullanarak eğitmek ve harekete geçirmektir. Bu eğitme partinin devrim için yığınlara yönelik propaganda ve ajitasyonunu içerir. Hareket, eylem ise devrimci çalışmaya bağlanmaya, onun yörüngesine oturtulmaya çalışılacaktır. Partilinin görevleri böyle olunca, bunu gerçekleştirmek için örgütü, partinin siyasal hattında tutmak ana hedeftir. Yığın örgütü ile parti çalışmasının ilişkisi burada kurulmaktadır.

Yığın örgütünün örgütsel bağımsızlığından ne anlaşılmalıdır? En başta ve esas olarak yığın örgütünün demokratik işleyişi sağlanmalıdır. Örgüt açık, serbest, demokratik bir mekanizmayla yönetim organlarını seçmelidir. Ve örgütün yönetimi, bu yönetim organlarının kararları doğrultusunda gerçekleşmelidir. Partililer bunu sağlamaya özen göstermelidirler.

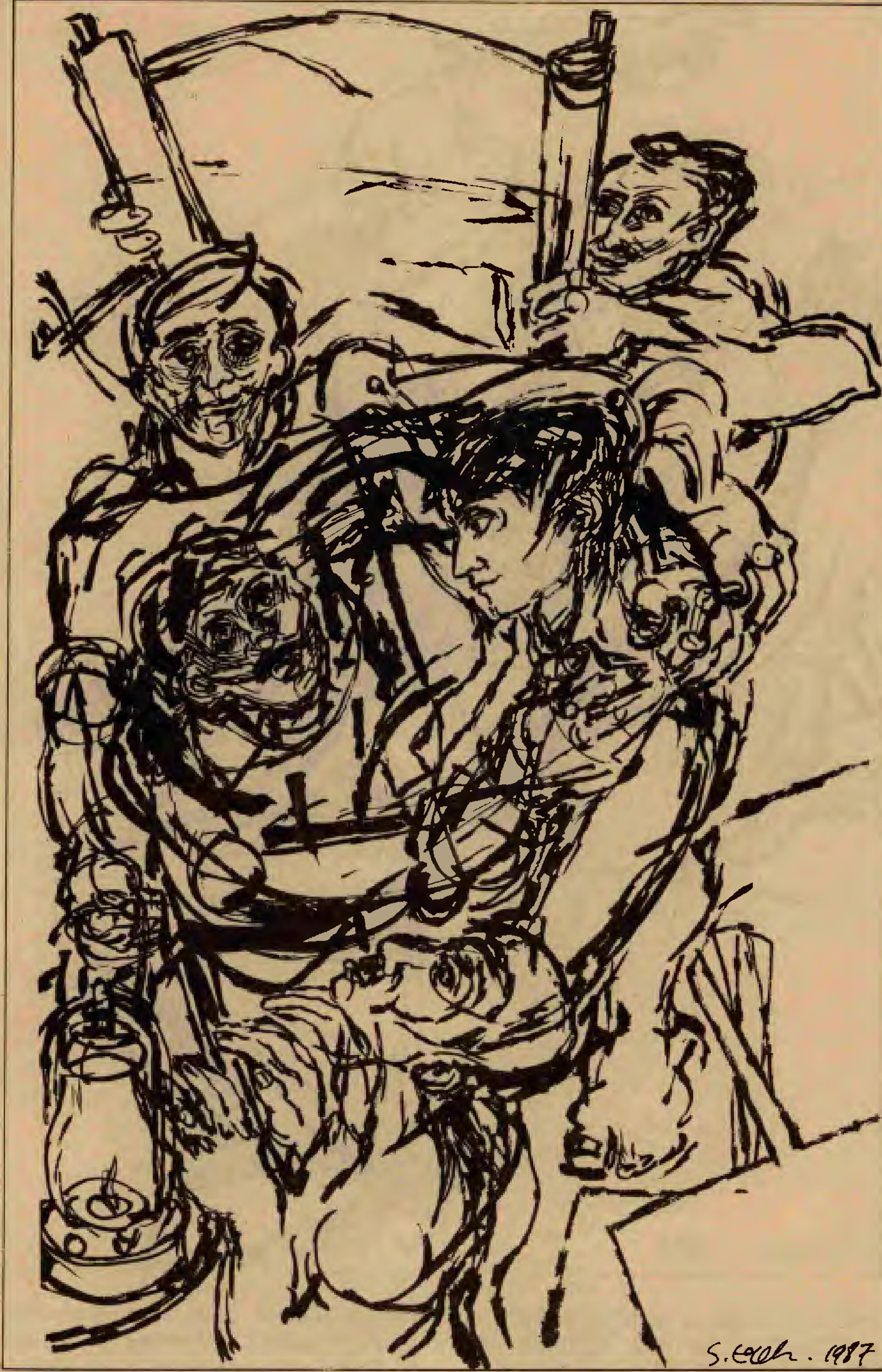
Legal ve açık çalışan bir yığın örgütünün, örgüt olarak, çalışmalarına, yönetimine ve eylemlerine ilişkin üyelerinden gizli hiçbir şeyi olamaz, olmamalıdır. Komünistlerin bu örgütler içinde görev yapmaları ve de bu görevlerin kendisi, yığın örgütünün çalışmaları ile karıştırılmamalıdır. Komünistler şu veya bu konuda, şu veya bu biçimde bazı çalışmalarını parti direktifleri doğrultusunda yürüteceklerdir.

Legal örgütlerde çalışan ve görev alan komünistler, partiye ve de söz konusu örgüte karşı iki yönlü sorumluluk taşımaktadırlar. Kuşkusuz bu örgüte karşı olan sorumluluk temelde partiye karşı sorumluluk ile bağlıdır ama bu durum böyle bir sorumluluk anlayışının varlığını ortadan kaldırmaz.

Partiye karşı olan sorumluluk, her partilinin parti üyesi olarak uymak zorunda olduğu yükümlülüklerden doğar. Yığın örgütünde çalışmak, hiçbir şekilde ve asla ayrıcalık getiren bir konum olarak değerlendirilmemeli ve parti disiplini dışına çıkmak için bir fırsat olarak kullanılmamalıdır. Tam tersine, bu örgütlerde çalışan komünistlerin parti disiplinine harfi harfine uyması büyük önem taşır. Yaptıkları iş onlara, o örgütün bağımsız yapısı içinde parti amaçlarını yerine getirmek, yığınlarla parti bağını oluşturmak ve kişiliği ve davranışları ile partiye karşı yığınlarda güven yaratmak gibi sorumlulukları da yüklemektedir.

Ayrıca, yığın örgütlerinde çalışma da daha en başta söylediğimiz gibi insanlara tepeden bakmamayı, onların dışında olmamayı, partinin onları adam etmeye gönderdiği kişi görünümüne girmemeyi, onların değer yargılarına hoşgörülü, kişiliklerine saygılı olmayı gerektirir. Yığın örgütünde çalışan komünist ilişki içinde olduğu insanlarla kaynaşmayı, onlardan öğrenmeyi bilen, dertlerini, sevinç ve kederlerini paylaşabilen bir tavır içinde olmalıdır.

Bu demek değildir ki komünistler yığınların yanlış yargı, gelenek ve alışkanlıklarını kabullenecek, benimseyecek ya da öyle imiş gibi iki yüzlü davranacaklardır. Tam da aksine onların bu eksikliklerini gidermek için, onlara gerçek sınıfsal değer yargılarını benimsetebilmek, sınıfsal konumlarının bilincine varmalarını sağlayabilmek için, onlarla diyaloğa girebilmenin yolu yöntemi bu olduğu için böyle davranmak zorundadırlar. Yığınları inandırmak ve ikna etmek gereklidir.

Öte yandan, yığın örgütünün üyesi ya da yöneticisi olan partililer bu örgüte karşı sorumlu olduklarını da unutmamalıdırlar.

Yığın örgütünün yönetiminde bulunan partililer, ya da parti örgütleri, bu örgütü yönlendirirken parti direktiflerine uygun olarak davranırlar. Ancak, örgüt işleyişinin ve de yönetiminin bağımsız bir örgütsel yapı ve yönetim olarak parti direktiflerine bir bağımlılığının olmadığını gözden kaçırmamak zorundadırlar. Bunun tersi bir davranış, o örgütün canlı bir varlık olarak yaşamasını engeller. Eğer söz konusu örgütün tüm üye ve yöneticileri parti üyesi değilse, ki değildir, ortada çalışma ve kararlara katılması, ikna edilmesi gereken kişiler var demektir.

Özellikle örgütlerin yönetimi konusunda yanlış anlayışlar eksik olmamaktadır. Örgütleri parti çizgisinde tutmanın en kolay ve kestirme yolu olarak tüm yönetimin partililerden oluşturulması görülmektedir. Kuşkusuz böyle bir sonuç o örgütün demokratik işleyişi içinde, üyelerin çoğunluğunun seçimi olarak ortaya çıkıyorsa yanlış değildir. Zaten komünistlerin görevi de kendilerini yığınlara benimsetip öncü, yönetici konumlara gelmektir. Ama bu gelişme örgütü dikensiz gül bahçesi yapma, kendinden başka kimseye yaşam hakkı tanımama gibi bir yola girer ve hatta tasfiyeciliğe yönelirse yığın örgütü çok kısa bir sürede yığın örgütü olma niteliğini yitirir, kendi başına canlı bir varlık olmaktan çıkar. Böyle olunca da amacına hizmet edemez.

Bu konuda ibret verici bir örnek, menşeviklerin 12 Eylül öncesinde sendikalardaki tutumudur. İşçi sınıfının devrimci savaşımına büyük zararlar vermiştir.

Komünistler için doğru, ilkeli tutum örgütlerin yığınları kucaklaması için çalışmak, yığınlara en doğru politikanın benimsetilmesine uğraşmak, örgütleri birer siyasal tekke, buna bağlı olarak da amaç olmaktan çıkarıp devrim için savaşımda birer araç, kavga odağı haline getirmektir.

Özellikle son dönemde menşevik politika iflas edip, yığın örgütlerinde ve özellikle sendika tabanında tepkilere neden olduğunda, işyerlerindeki fikir liderleri sendika içinde oportünist yönetime ve menşevik politikaya ters düşmeye başlamışlardı. Tam da bu dönemde işyeri temsilcilikleri seçimlerinde zaten güdük durumdaki demokratik mekanizma sendika yönetimlerince — siz parti anlayın — tümden çiğnenmeye başlanmış, o zamanki konuma bağlı olarak "UDC"ci bazı işçiler tepeden temsilci atanmaya başlanmışlardı. Ne var ki atananlar işçileri temsil etmekten uzak olduğundan onları bu konumlarında tutmak zor, hatta olanaksızdı. Bunun tek yolu baskı yöntemleri, sendikal demokrasiyi tümden yok etmek, aldatmaca ve üçkağıtçılık ve kuşkusuz tüm bunların sonucunda militan işçi tabanına daha da ters düşmek ve tabandan giderek kopmak oluyordu.

Yığın örgütlerinde siyasal egemenlik kurmaya çalışmak elbette yanlış değildir. Tam tersine, komünistlerin görevi doğru devrimci siyaseti örgütlere egemen kılmak için çalışmaktır. Onlar yığınların kurtuluşu için savundukları doğru komünist siyasetin tüm yığınları sarması için, yığınları bu siyaset doğrultusunda harekete geçirmek için çalışıyorlar. Bunun için oradadırlar. Ancak bunun yolu yığın örgütlerini dağıtmak, parçalamak, yığınları örgütlerden kaçırıp hareketi güçsüzleştirmekten geçmez. Bu tutum yığınlara karşı işlenen bir suçtur ve devrimcilikle, komünistlikle uzaktan yakından en ufak bir ilişkisi yoktur. Bu tutum komünist düşünceye yabancıdır.

Komünistler için doğru, ilkeli tutum örgütlerin yığınları kucaklaması için çalışmak, yığınlara en doğru politikanın benimsetilmesine uğraşmak, örgütleri birer siyasal tekke, buna bağlı olarak da amaç olmaktan çıkarıp devrim için savaşımda birer araç, kavga odağı haline getirmektir. Komünistler ideolojilerine, siyasetlerine güvenirler. Doğru politikaların, doğru anlayışla çalışmanın yığınları da, örgütleri de kazanacağından kuşkuları yoktur.

Unutmayalım, komünist partisinin temel çalışma alanı her zaman propaganda, ajitasyon ve yığın çalışmasıdır. Amacı yığınları kazanmaktır. Legal olanaklardan yararlanmak, yığın örgütlerinde çalışmak, onları doğru çalıştırmak, gerektiğinde yenilerini kurmak, bunların hepsi yığınlarla ilişkiye geçmenin, yığınların içinde olmanın araçlarıdır. Öte yandan komünistler yığınlarla fabrikada, işyerlerinde, mahallelerde, kısacası günlük yaşantılarının değişik alanlarında da ilişki içindedirler.

Propaganda, ajitasyon ve yığın çalışması yığınlarla ilişkinin kurulduğu her noktada değişik biçimlerde yürür, yürümek zorundadır. Komünistler bu çalışmayı, yığınların günlük sorunlarından kalkarak, onların psikolojilerini dikkate alarak yürütürler. Onların, güvenini, saygısını ve de sevgisini kazandıkları ölçüde, onları söylediklerinin doğruluğuna inandırdıkları ölçüde yığınları devrimci savaşıma, partinin çevresine ve partiye getirirler. Eğer başarı elde edilemiyorsa mutlaka teorik anlayışta, bu anlayışın gerektirdiği davranışta bozukluk var demektir. Anlayışımızı derinleştirdiğimiz ve ona uygun davranabildiğimiz ölçüde başarı bizim olacaktır.

Burjuvazinin, her yolu kullanarak katılımı engelleme çabasına karşın

Samsun'da 2[illegible] bin işçi yürüdü

Türk-İş 28 Nisan'da Samsun'da "Ekmek, Özgürlük ve Barış" mitingi yaptı. Yapılan miting ve yürüyüşe 20 bine yakın işçi katıldı.

Polis miting için tam güç görevdeydi. Yüksek yerlere, bina çatılarına silahlı görevliler yerleştirilmişti. Mitinge katılmak isteyen halk polis tarafından engelleniyor, üstleri başları aranıyordu.

Yürüyüş, yoğun polis kordonu altında yapıldı. Meydana girişte bütün işçiler tek tek arandı.

Miting boyunca işçilerin bağırdığı belgilerden biri de "İşçiler yürüsün, demokrasi büyüsün" belgisiydi. Şevket Yılmaz, mitingde yaptığı konuşmada "güzel ve doğruyu aradıklarını" söyledi.

Türk-İş mitinginin yapıldığı aynı günlerde DYP ve Demirel de Trabzon'da bir miting düzenledi. Bu mitinge katılanların sayısı 10 bin kadardı.

Demokrasinin gerçek sahibi olan işçi sınıfı emirel gibi sahtekarları her fırsatta teşhir edecek ve özlediği demokrasiyi kendi yığınsal savaşıyla kuracaktır.

Polisin aldığı önlem yankesicilere karşıydı. Üst baş arama yoktu.

Mitingde yaptığı konuşmada Demirel şöyle diyordu:

"Doğruyu, sadece doğruyu, iyiyi, sadece iyiyi... arıyor ve istiyorum." Ve dinleyenler Demirel'e "kurtar bizi baba" diye bağırıyorlardı.

Burjuva basını bu iki mitinge de aynı günlerde yer verdi. Ama nasıl. Türk-İş'in mitingine katılanların sayısı ötekinden iki misli fazlaydı ama ne gam Demirel'in mitingi hınca hınç kalabalıktı(!). Türk-İş'in mitingi ise, eh işte şöyle böyleydi(!).

Burjuvazi işçi sınıfından ölesiye korkuyor

Burjuvazinin ve burjuva basınının işçi sınıfının sokaklara, meydanlara çıkmasından ne denli ürktüğü ortadadır. Türk-İş'in Meclis'e yürüyüş eyleminin yasaklanması ve polis zoruyla engellenmesinden sonra Mersin'de yapılması planlanan mitingi de yasakladılar. Bu yasaklamaların giderek işçilerin öfkesini arttırdığını ve Türk-İş'i daha militan eylemler yapmaya zorladığını gördükleri için Samsun mitingini yasaklama yoluna gitmeyi sakıncalı gördüler. Ama bu sefer de katılımı düşürmek için ellerinden geleni yaptılar. Mitinge katılmak üzere yakın illerden gelecek işçilerin otobüslerini yola çıkarmadılar. Samsun halkının Türk-İş üyesi işçilere katılmaması için her yola başvurdular. Hepsinden sonra da eylemin basında çarpık yansımasına, Demirel'in "muhteşem" mitingiyle gölgelenmesine özel çaba harcadılar.

Ama bunların tümü boşunadır. İşçilerin Samsun mitinginde attıkları, demokrasinin işçi eylemleriyle büyüyeceği belgisi, işçi sınıfının sorunun özünü çok güzel kavradığını gösteriyor. İşçi sınıfı, demokrasiyi işçi sınıfının eylemleri yolundan elde edebileceğinin bilincindedir. Herkes "doğruyu ve iyiyi" aradığını söylüyor. Demirel'in doğrusu ya da iyisi işçi sınıfı için sömürü ve baskı demektir. Demirel'in getireceğini söylediği demokrasi işçi sınıfının özlediği demokrasi değildir.

Demokrasinin gerçek sahibi olan işçi sınıfı, Demirel gibi sahtekârları her fırsatta teşhir edecek ve özlediği demokrasiyi kendi yığınsal savaşıyla kuracaktır.

Yıldırım Tok

İşçi sınıfı, emekçiler dökülen kanları ve kanlı elleri unutmadı, unutmayacak.!

Demirel'in de Evren'in de arkasında kan vardır!

Türkiye'de işçi ve emekçi halkta yılların biriktirdiği öfke ve kin, eyleme dökülüp somutlaştıkça burjuvazinin korkusu da insaf dilenen konuşmalara yansıyor.

En tepede cumhurbaşkanı Evren'den, burjuva muhalefetin en "mazlum"u Demirel'e kadar burjuvazinin ağababaları halkın öfkesini insafa dönüştürmek için çaba harcıyorlar.

Ellerindeki kanı yıkayınca "temiz, dürüst" olarak görünebileceklerini düşünüyorlar. 15-16 Haziran 1970'te yüzbinlerce işçinin karşısına tankları çıkartan, Milliyetçi Cephe hükümetleriyle yükselen devrimci dalgaya karşı teröre başvurmaktan hiç çekinmeyen ve elinde yüzlerce, binlerce devrimci, emekçi insanın kanını taşıyan Süleyman Demirel şimdi kalkmış, Trabzon'daki konuşmasında "arkamızda bir damla kan, bir damla gözyaşı, bir çirkin iş yoktur. Huzurunuza başımız dik, alnımız açık, yüzümüz ak olarak geldik" diyor.

İşçi ve emekçi halkın düzene karşı kin ve öfkesini düzeniçi, burjuva kanallara, kendisini hükümet yapacak bir yola aktarabilmek için demokrasi demagojisini yükselten Demirel, büyük bir pişkinlikle "doğruyu, sadece doğruyu, iyiyi, sadece iyiyi, milletimin refah ve saadetini... arıyor ve istiyorum" diyor.

Demirel, elinden ve alnından hiçbir zaman *silinmeyecek* olan devrimci kanını saklamak için ne denli uğraşırsa uğraşsın, bu halk, ne karanlık köşelerde, işkencehanelerde öldürülenleri, ne 1 Mayıs 1977'lerde alçakça katledilen emekçileri, ne de işçi ve emekçi halka karşı cinayet işlettiren eli kanlı Demirelleri unutmadı, unutmayacak.

Yalnızca Demirel de değil! Evrenler de unutulmadı. Evrenlerin dağladığı yürekler daha soğumadı. Faşizm döneminde işlenen yüzlerce cinayet, işkence tezgahlarında yokedilen devrimcilerin dosyaları birbiri ardısıra ortaya çıkıyor.

İşçi ve emekçi halkımızın Demirellere, Evrenlere öfkesi büyüktür. Ve Evren bunun çok iyi farkındadır. Evren, Papadopousların, Videlaların, Şahların akibetinin kendisini de beklediğini kemiklerinde duyduğu için, örneğin Silifke'de yaptığı konuşmada "Cumhurbaşkanlığına ben kan dökerek... dalavere ile gelmedim... Dökülen kanları önleyerek geldim" diyor.

Evren, yaptığı, yerine getirdiği uğursuz görevin izlerini bu sözlerle silmek için uğraşa dursun, yerdeki kan daha kurumadı. İşkence tezgahlarından geçmiş onbinlerce insanın kabaran öfkesi daha yeni yeni yükseliyor. Herkesten yapılan herşeyin hesabının tek tek sorulacağı günler hiç de uzak değildir.

Bugün Demirellere "doğruyu, yalnızca doğruyu arıyor ve istiyorum" dedirten, işte, halkın aradığı *sınıf doğrusunu,* devrim ve demokrasi savaşımının öncü örgütünü eninde sonunda bulma, savaşımı onunla yükseltme yönündeki karşı konulmaz kararlılığıdır. İşçi ve emekçi halk, sınıf doğrusunu sınıfının örgütüyle birlikte bulacak ve herşeyin hesabını soracaktır.

Demirel'in, Evren'in "doğru"sunun işçi ve emekçilerin *değil* burjuvazinin doğrusu olduğunu anlayan halkın kin ve öfkesi hesap soran eyleme dönüştükçe, Demirelleri, Evrenleri hiçbir güç kurtaramayacaktır!

İşçi sınıfı, emekçiler dökülen kanları ve kanlı elleri unutmadı, unutmayacak. Ve cellatların döktükleri kan kendilerini er ya da geç boğacak!

S. Can

SHP Kürtlerden bile söz etmeyi yasaklıyor

Ayrılma hakkını tanımayan demokrat bile değildir

SHP MKYK üyesi Turgut Atalay SHP'nin Siirt bölge toplantısında bir konuşma yaptı. Bu konuşmada, Türkiye'de Kürtçe'nin serbest olması gerektiği üstüne bazı sözler söyledi. "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da", "Kürtçe konuşan vatandaşlar"ın yaşadığını söyleyen ve bu vatandaşların çocuklarına Kürtçe isim verebilmelerini ve Kürtçe müzik dinleyebilmelerini savunan Atalay'ın konuşması, SHP'de ve burjuva basında kıyamet kopardı. Atalay "Kürtçü" olmakla ve de SHP'nin görüşlerine ters konuşup "disiplinsizlik" yapmakla suçlandı ve İnönü ile MKYK, Atalay'ın partiden atılması için kolları sıvadı.

Bu "olay"ın, üstünde durulması gereken çeşitli yönleri vardır. En başta, Atalay'ın konuşmasına karşı takındığı tavırla SHP, alnındaki kara lekelere bir tane daha eklemiş, belkemiksizliğini ve tutarlı bir demokrat bile olamadığını bir kez daha kanıtlamıştır. Bu tutumuyla da, örneğin bir Rauf Tamer'den, şöyle alkış toplamıştır:

> "Biliyorsunuz Özal, Londra'daki bölücülerin üslubunu SHP'ye benzettiği gün, SHP'den büyük tepki gelmişti.
>
> "Biz de demiştik ki:
>
> "'— Bu tepkiyi samimi bir deklarasyon, hatta angajman olarak kabul ediyoruz.'
>
> "(...)
>
> "Olay nedir?
>
> "Diyarbakır milletvekili Atalay, 'SHP tüzüğünün ve programının Kürtçe'ye çevrilmesi'ni istedi.
>
> "(...)
>
> "İnönü, Fikri Sağlar ve arkadaşları, derhal gereken tepkiyi göstermişlerdir. MKYK, Turgut Atalay'ı Disiplin Kurulu'na vermeyi ve Diyarbakır örgütünü de feshetmeyi kararlaştırmıştır. Öyle gözüküyor ki, Atalay Bey yolcudur. Partiden ihraç edilecektir.
>
> "(...)
>
> "Ama sosyal demokratlığa leke ve şaibe gelmemesi için gösterilen böylesine bir itina karşısında sevinç ve sevinçten de öte 'güven' duymaz mısınız?.."

Atalay konusunda alınan tavır, SHP'nin kendine seçtiği yolun ne olduğunu gösteren bir örnektir. Tekil bir tutum değildir.

Hatırlanacağı gibi, Özal SHP'yi "Londra'daki bölücülerin ağzıyla konuşmakla" "suçladığında" İnönü yine telaşa kapılıp son hızla bir açıklama yapmış ve bunu "çirkin bir hakaret" saydığını ve böyle bir ilişkinin kesinlikle söz konusu olmadığını söylemişti. Son olarak da İstanbul'daki 1 Mayıs toplantısını, "SHP'yi olduğundan daha sol" göstereceği için ve "kamuoyundan gelen tepkiler" gerekçesiyle yine telaşla iptal etti.

Bu üç olaydaki tutum, SHP'nin bütün derdinin, burjuvaziye, "bize güvenin, bizden korkmayın" mesajını vermek olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla, Rauf Tamer'in ve de temsil ettiklerinin alkışları ve "güven duygularını" belirtmesi, SHP'yi mutlaka son derece rahatlatmıştır.

Bu tutumlar SHP'yi, işçi sınıfının ve emekçilerin gözünde hergün biraz daha deşifre ediyor. Sosyal demokrasinin bugün demokrat bile olmadığını çok güzel gösteriyor.

Öteki sosyal demokrat DSP ise SHP'den daha beter. DSP milletvekili Edip Özgenç SHP'yi "bölücü çevrelerin ekmeğine yağ sürmekle" suçluyor ve "SHP'den bu nedenle ayrıldım" diyor. Al birini vur ötekine!

Bugün Türkiye'de demokrat olmanın en temel bir ölçütü Kürt sorununda takınılan tavırdır. Kürt ulusunun ayrılma hakkını tanımaktır.

SHP'nin Kürt ulusunun ayrılma hakkını tanımasını beklemek öküzün buzağı doğurmasını beklemek gibi birşey olur. Ama sosyal demokratların Kürt sorunundaki tutumu bugün Türkiye burjuvazisinin genel tutumundan da daha geridedir. Atalay olayında görüldüğü gibi, bırakın ayrılma hakkını tanımayı, Kürtlerin varlığını söylemekten ve Kürt sözünü ağızlarına almaktan bile korkuyorlar. Öte yandan, Demirel'inden her türlü burjuva yazarına kadar herkes bugün Türkiye'de Kürtlerin varlığını ve onların da Kürtçe konuştuğunu açık açık söylüyor. Bunu da yayınlarda yazıyor. Devletin resmi politikası da Kürtlerin varlığını tanıma yönünde değişiyor. Durum böyleyken SHP'nin Atalay'ın sözlerine karşı gösterdiği tepki sosyal demokratların belkemiksizliğini iyice ortaya seriyor.

Bunlardan Atalay'ın Kürt sorununda doğru bir tutum almış olduğu anlaşılmasın. Konuşmasında ayrılma hakkı gibi en temel bir demokratik isteği ağzına almamıştır.

Öte yandan Atalay için, "hiç olmazsa Kürtçe üstündeki baskılara karşı çıkmış, partisi onu bile söylemiyor" demek de olanaksız. Çünkü olayın ardından yaptığı açıklamada Atalay şöyle diyor:

> "Ben onların da dillerini rahatça konuşmasını istedim. Benim inancım bir tek resmi dil olması onun da Türkçe olmasıdır."

Peki, resmi dil diye birşeyin olması öteki diller üstünde baskı demek değil mi? Atalay bir yandan baskı kalksın derken öte yandan resmi dil Türkçe olmalıdır diyerek kendi anlayışının da ne kadar sınırlı ve yetersiz olduğunu sergiliyor.

Kürt sorunundaki tutumuyla SHP demokrat bile olmadığını sergilemiştir.

Özkan Toprak

Artan dayanışma paralarını grevleri süren işçilere dağıttık.

İşçi sınıfının anlayışı derindir

İstanbul'da bahar havasının esmekte olduğu bir pazar günü grevci lastik işçilerinin toplandıkları kahveye gittim. Grevci işçiler bir masada toplanmış sohbet ediyorlardı. Benim içeri girdiğimi görenler ayağa kalkarak "hoşgeldin" dediler ve oturmam için yer gösterdiler. Selamlaşıp oturduktan sonra grevle ilgili sohbetimize başladık.

Ben grevin nasıl gittiğini sorarak başladım. Temsilcilerden bir tanesi "çok iyi" dedikten sonra morallerinin greve çıktıkları gün kadar sağlam olduğunu söyledi. Fakat hemen ardından şöyle konuştu: "Dün 300 kişilik bir gurupla sendikada bir toplantı yaptık. Yalnız sendika başkanı biraz canımızı sıktı. Bize, 'siz ne istediğinizi bilmiyorsunuz' dedi. Oysa biz ta işin başından beri ne istediğimizi biliyorduk."

Bunun üzerine ben hemen lafa girdim. "Arkadaşlar, bunu söyleyen başkan neden sizi anlayamıyormuş" diye sordum. Meğerse başkan işçilerin çok şey isteyip aç gözlü davrandığını düşünüyormuş ve bir şeyin hemen ardından bir başka şey istemelerini de "ne istediğini bilmezlik" olarak görüyormuş.

Tam bunu konuştuğumuz sırada işyeri temsilcisi olan başka biri söze karışarak, "bizim patron Yahudi olduğu için politikayı çok iyi bilir, sendikayı bizim üzerimize salmaya çalışıyor" dedi.

Ben sorunun Yahudilik sorunu olmadığını ve bütün patronların aynı şeyi yapmaya çalışacağını anlatmaya hazırlanırken kahveye elindeki poşetin içinde bir kilo şeker ve bir Maltepe sigarasıyla genç birisi girdi. Sıkılgan bir halde temsilcileri sordu. Temsilciler kendilerini tanıtınca elindeki poşeti onlara uzatarak "bunu grevci arkadaşlara getirdim, ben Üzel'den geliyorum" dedi. Ardından da ekledi: "Daha birkaç arkadaşla birlikte gelecektik fakat arkadaşlar çekinip gelmediler, ben yalnız gelmek zorunda kaldım."

Ben yine söze girerek, "Sizin getirmiş olduğunuz şu sigara ve şeker sermayeye karşı verilen ekonomik savaşta sınıf kardeşlerimizin kullanacağı bir cephanedir. Siz görevinizi yapmış sayılırsınız, fakat diğer arkadaşların korkusunu anlamadım" diye konuştum. Masadaki işçilerden biri dayanamadı. Hemen atılarak "Polis korkusu abi" dedi.

Konu buradan açılınca ben sözü bilinçli olarak uzattım. "Peki patron da polisten korkar mı" diye sözü sürdürdüm. Bunun ardından aramızda soru cevap şeklinde şöyle ilginç bir konuşma geçti:

Ben: "Peki patron da polisten korkar mı?"

İşçiler: "Ne gezer abi."

Ben: "Peki her akşam televizyon haberlerinde polisin, vatandaşın mal ve can güvenliğini koruduğunun söylenmesine ne dersiniz?"

İşçiler: "Yarısı doğru, yarısı yalan abi. Polisler patronun malını ve canını koruyor."

Ben: "Peki 12 Eylül için de 'vatandaşı anarşiden kurtardı ve ülkede huzuru sağladı' diyorlar, buna ne dersiniz?'

İşçiler: "12 Eylül bizim ikramiyemizi, bayram ve yıllık izinlerimizi alıp patronlara verdi. Patronlar için yapıldı 12 Eylül abi."

Ben: "Demek 12 Eylül patronların çıkarını korumak için yapıldı, öyle mi?'

İşçiler: "Tabii abi."

Ben: "O zaman vakit geçirmeden fabrikalar arası ilişkileri geliştirip patrona ve patronun polisine, askerine karşı koymak gerekir ama."

İşçiler: "Başka çaremiz yok ki abi."

Bu konuşmalar gerçekten aynı böyle geçti. Konuşmaların en güzel yanı da gerçekten içinde en ufak bir yapmacıklık olmamasıydı. Bütün söylenenler son derece içten söyleniyordu.

İşçi arkadaşlar "başka çaremiz yok" dedikten sonra ben konuşmayı yine sürdürdüm. Grevi canlandırmak için harekete geçmeyi, çevredeki fabrikalarla ilişki kurmayı kamuoyu yaratmak için grevci işçiler arasından komiteler kurup çalışmayı önerdim. Sendikayı zorlayalım, dayanışma geceleri düzenleyelim dedim. Hepsi bana hak verdiler. Ama hemen ardından, "Bunları yapmak lazım ama yapacak adam yok ki" diye yakındılar. Bunun üstüne ben "Peki siz nesiniz?" diye biraz çıkıştım. Bu sefer de "Abi bize bir önder gerekli" dediler.

Konuşmalar bu noktaya gelince ben de kolları sıvadım. "Önderi aranızdan siz çıkarırsınız, haydi ben de size yardımcı olayım, neler yapacağımızı planlayalım" dedim. Oturduk plan yaptık.

Bu konuşmanın ardından temsilciler sendikaya gidip kararlaştırdığımız yönde öneriler yaptılar. Sendika bir dayanışma günü örgütlemeyi kabul etti ve gününü de saptadı. Bunu ilan da ettiler. Fakat grev bu tarihten önce bitti.

Grev bitince işyeri temsilcileri benim çalıştığım işyerine geldiler. Durumu konuştuk. Ben toplanan dayanışma paralarının ne olacağını sordum. Sendikanın kararının bu paraları işçilere dağıtmak olduğunu söylediler. "Hangi işçilere" diye sorunca da "Bize abi" dediler.

Bunun üstüne ben böyle birşeyin doğru olmayacağını, 57 işyerinin hâlâ grevde olduğunu, toplanmış olan paraları buralardaki grevci işçilere vermeleri gerektiğini söyledim. Böyle birşeyi işçilere anlatmanın zor olacağını söylediler. Ben "O zaman toplayın işçileri bakalım zor mu oluyormuş?" deyince mahcup oldular ve "Biz sendikayı bu konuda zorlayalım" deyip gittiler.

Dayanışma günü yapıldı. Aradan birkaç gün geçtikten sonra aynı temsilciler yine benim işyerine geldiler. Son derece sevinçliydiler. "Tamam başardık" diye söze başladılar. Ben kendilerine "Neymiş o?" diye sorunca da "Senin bize önerdiğin, dayanışma gününde toplanan paraların grevdeki işçilere verilmesi abi" diye yanıtladılar. Sonra da anlattılar: "Gittik sendikaya böyle bir isteğimiz olduğunu anlattık. Sonra onları da alıp fabrikaya gittik bütün işçileri topladık. Bu paraları grevdeki işçilere vermeyi düşünüyoruz deyince bütün arkadaşlar alkışlarla kabul ettiler." Bu sonuca ben de son derece sevinmiştim ama "Hani işçiler anlamazdı" demekten kendimi alamadım. "Ama çok çalıştık abi" diye yanıtladılar.

Daha sonra neşe içinde, çalışmadan hiçbir şey elde edilemeyeceğini ve işçilerin de bu tür şeyleri herkesten daha iyi anlayacağını konuştuk. Bundan sonra da daha çok çalışmamız gerektiğini vurgulayarak birbirimizi kutladık.

Mehmet Güven

"Gittik sendikaya böyle bir isteğimiz olduğunu anlattık. Sonra onları da alıp fabrikaya gittik, bütün işçileri topladık. Bu paraları grevdeki işçilere vermeyi düşünüyoruz deyince bütün arkadaşlar alkışlarla kabul ettiler."

Öğrencilerin örgütlenmesine konan tüm engel ve yasaklar kaldırılmalıdır.

Öğrenci Birlikleri nasıl olmalıdır

Yavuz Savaşçı

Öğrenim birimlerindeki öğrencilerin bütününün üye olduğu ve bu temelde de öğrencilerin bütününü temsil eden tek öğrenci birliğinin yanı sıra okullarda değişik ilgi alanlarında ya da değişik görüşler temelinde istenilen her çeşit dernek de kurulabilmelidir.

2 Nisan 1987'de TBMM Milli Eğitim Komisyonu, ANAP milletvekili İsmail Dayı'nın sunduğu, YÖK Yasası'nın öğrenci derneklerine ilişkin 59. maddesine değişiklik getiren yasa önerisini onayladı.

Öğrenci hareketi, var olan derneklerin kapatılmasına ve kurulacak derneklerin de bir süre sonra işleyemeyip kapanmasına yol açacak olan bu anti-demokratik yasa önerisini ülke çapında eylemlerle protesto etti. Öğrenci hareketinin örgütlü ve militanca başkaldırısı karşısında Özal hükümeti yasa önerisini geri çekmek zorunda kaldı.

Öğrenci hareketi burjuvazinin yasalarını delerek yaptığı eylemlerle bu yasa önerisini geri aldırdı. Şimdi de tutuklanan arkadaşlarının serbest bırakılması için eylemlerini yükseltiyorlar.

Polisin saldırıları, tutuklamaları, karakoldaki işkenceler öğrencileri yıldırmıyor. Tersine, onların savaşım azmini, kararlılığını, militan eylem isteğini arttırıyor.

Öğrenci hareketi önerinin geri çekilişinin, yalnızca küçük bir taktik geri çekilme olduğunun bilincindedir. Ayrıca, istemlerini yalnızca yasa önerisi ile de sınırlamamaktadır. Öğrenciler "YÖK'e hayır" ve "Özerk demokratik üniversite" belgilerini yükselterek savaşıyorlar.

Öğrenci hareketinin eylemler içinde güçlenip siyasallaşması, "demokrasi"yi savunur görünmeye çalışan burjuva partilerini ve basınını ürküttü. Öğrenci hareketinin hoşnutsuzluğunun masum istekler dışına taşmaması ve eylemlerin var olan gerici yasalarla sınırlı kalması için yapılan çağrılar bunun göstergesidir.

Öte yandan, "tek tip" öğrenci derneği tartışmasında da kafalar karıştırılmaya çalışılıyor. Yığınsal, demokratik öğrenci örgütü anlayışı ile YÖK altında antidemokratik tek öğrenci derneği önerisi aynı şeyler gibi gösterilerek kafa karıştırılmaktadır.

Tek öğrenci birliği, içinde öğrencilerin özgürce kurduğu çeşitli dernekleri de barındıran, yığınsal demokratik bir örgütlenme demektir. Yeni yasa önerisiyle getirilmeye çalışılan maskaralık ise öğrenciler örgütlenmesin demektir.

"Tek dernek" fikri yeni değildir

"Her üniversiteye tek dernek" kurulması fikri yeni değildir. Geçmişte Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında bu konu üzerinde durulmuş, 7 Ekim 1983 gün ve 2908 sayılı Dernekler Yasası'nın 5. maddesi ile de "yüksek öğrenim kurumlarında birden fazla öğrenci derneği kurulamaz" denmiştir.

"Tek dernek" fikri, YÖK Başkanı Doğramacı'nın açıklamalarında yer almış, YÖK üyesi Gürol Ataman, 3 Aralık 1985 tarihinde *Milliyet*'te yayınlanan bir yazısında "her üniversitede ançak bir dernek olmalı" diyerek YÖK'ün bu konudaki tavrını dile getirmiştir.

Bu durumda, İsmail Dayı'nın "her üniversitede tek dernek" kurulmasını öngören yasa önerisini hazırlayıp TBMM Milli Eğitim Komisyonu'na vermesi daha önceki görüşler doğrultusunda yapılmış bir girişimdir. Özal'ın bu konuda tepkiler ortaya çıkıp tasarı geri çekilmek zorunda kalınınca söylediği "benim haberim yoktu" sözü de yalanın kuyruklusundandır.

Yasa önerisi ne getiriyordu?

Yeni yasa önerisinin getirdiklerini özetle şöyle sıralayabiliriz:

Her üniversitede tek öğrenci derneği kurulacak. Üniversitelere bağlı yüksek öğretim kurumlarında bu derneğin şubeleri açılabilecek. Derneğin kurucu üyeleri arasında üniversiteye bağlı yüksek öğretim kurumlarından her birinden birer temsilci bulunacak.

Her öğrenci, derneğin doğal üyesi sayılacak. Üye olmak istemeyenler yazılı olarak şube başkanlığına başvuracaklar. Üyelikte aidat şartı aranmayacak. Dernek organları üyelerin yarısından fazlasının oyu ile seçilecek. Öğrenci dernekleri, rektörün ve yetkili kılacağı bir yöneticinin gözetim ve denetimi altında çalışacaklar. Mevcut öğrenci derneklerinin tüzel kişiliği, yasanın yayınından itibaren kendiliğinden sona erecek.

Yeni kurulacak tek dernek üç ay içinde söz konusu üniversitenin bütün fakülte ve bağlı okullarında şube açacak.

Genel kurullar ancak öğrencilerin yarıdan bir fazlasının katılmasıyla yapılabilecek, ikinci ve üçüncü genel kurul toplantılarında ise üçte bir çoğunluk gerekecek. Bu çoğunluk da sağlanmazsa dernek ve şubeler kendiliğinden ortadan kalkmış sayılacak.

Bu öneri karşısında öğrencilerde biriken öfke bomba gibi patladı. Yemek boykotları, yürüyüşler ve açlık grevleri ülke çapında yükseldi. Polisle çatışmalar oldu. Öğrenciler enternasyonali söylemeye kadar gittiler.

Olayların bir anda yayılması karşısında ürken Özal hükümeti yasa tasarısını geri çekti. Şimdi bazı yönlerini değiştirip yumuşatarak yeniden gündeme getirmek için uygun bir ortam bekliyor.

Nasıl bir örgütlenme?

Bu olaylar öğrenci örgütlenmesinin nasıl olması gerektiği konusunu acil gündem maddesi yaptı. Öyle görünüyor ki, öğrenci hareketi önümüzdeki günlerde örgütlenme konusunu yoğun olarak tartışacak.

Örneğin Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek okulundan Nail Çavuş şöyle bir örgütlenme öneriyor:

"... Örgütlenme aşağıdan yukarıya olmalıdır. Dernekler, fakülteler tarafından kurulmalı ve üniversite düzeyinde federasyonlar kurulabilmelidir. Federasyon her fakültenin bir temsilcisinden oluşan bir konseyle temsil edilmelidir. Amaç maddesi genel kurulda anayasaya uygun olarak öğrenciler tarafından tespit edilmelidir. Öğrenci dernekleri diğer demokratik kitle örgütleriyle ortak çalışma yapabilmelidir. Öğrenci derneği okul yönetiminde söz sahibi olmalıdır. Eğer yönetim öğrenci içinse öğrencinin yönetimde oy hakkı olmalıdır." (*İkibine Doğru*, 19-25 Nisan 1987)

SHP'li Tevfik Çavdar'ın görüşü ise şöyle:

"Her yüksek öğretim kurumunda yalnız bir öğrenci derneği kurulabilmesi ise temel özgürlüklere terstir. Adeta bir tek tip öğrenci derneği ortaya çıkıyor. Nazi Almanyası'ndaki gibi" (*Nokta*, 19 Nisan 1987)

"Tek tip" üniversite derneğini savunan ANAP'lı Mehmet Özdemir ise şöyle diyor:

"Bu şekilde düzenlemeden amaç geçmiş dönemlerdeki anarşik olayların doğmasına engel olmaktır. Çok sayıda dernek olduğu zaman birbirleriyle sürtüşmeler oluyor, sağ-sol ayrımı ortaya çıkıyor. Biz istedik ki fazla ses olmasın, ayrı ayrı fikirler olmasın, öğrenciler söyleyeceklerini tek ses olarak söylesinler. Bunun demokrasiyle ne ilgisi var. Yani kampüs içinde 6-7 tane dernek olunca demokrasi mi olmuş olacak. Bunların her biri ayrı şey söylediğinde daha mı iyi olacak. O zaman anarşiye taviz vermiş oluruz." (*Nokta*, 19 Nisan 1987)

Nasıl bir örgütlenme sorusuna bizim yanıtımız ise şöyledir:

— Öğrencilerin örgütlenmesine konan tüm engel ve yasaklar kaldırılmalıdır.

— Öğrencilerin en geniş, en yığınsal katılımını sağlayan demokratik, merkezi örgütlenmeler oluşturulmalıdır.

— Her üniversitede tek dernek kuralı, (fakültelerin ya da kampüslerin dağınıklığı düşünülürse) örgütlenmenin önüne koyulmuş bir engeldir. Her fakültede ya da yüksek öğrenim biriminde bir öğrenci birliği kurulmalı, bunlar ülke çapında tek, merkezi federatif bir öğrenci örgütü çatısı altında birleşmelidir.

— Üniversite çapında tek bir öğrenci birliği, ancak bütün fakülteleri toplu bir alanda kurulmuş iletişim zorluğu olmayan, ortak sorunları bulunan kampüslerde geçerli olabilir. Bu ise ODTÜ'nün Ankara kampüsü, Hacettepe Üniversitesi'nin Beytepe kampüsü, vb. gibi Türkiye geneli için istisna bazı durumlarda mümkündür. Ama bu durumda olan üniversitelerde tek bir öğrenci birliği kurulmalıdır. Fakülteleri bütün şehire hatta ülkeye yayılmış üniversiteler için böyle bir öğrenci birliği pratik açıdan uygun değildir.

— Fakültenin ya da öğrenim biriminin bütün öğrencileri öğrenci birliğinin otomatik üyesi olmalıdır. En geniş, en yığınsal örgütlenme için bu gereklidir. Bunun dünyada sayısız örnekleri vardır. Örneğin Fransa'da, İngiltere'de öğrenci birliklerine üyelik böyledir. Fakültenin öğrencisi otomatik olarak öğrenci birliğinin de üyesidir.

— Yasa önerisinde getirilmeye çalışılan "genel kurullar yarıdan bir fazla katılımla toplanır, ikinci üçüncü toplantılarda üçte bir çoğunluk aranır" kuralı değişmelidir. İlk genel kurulda yarıdan bir fazla katılım aranmalıdır ancak bu sağlanamamışsa ikinci toplantıda hiçbir çoğunluk aranmaksızın genel kurul yapılmalıdır. Bu katılım, öğrencinin, öğrenimin sorunlarıyla ilgili, aktif, örgütlü çoğunluğu demektir. İlgilenmeyip, toplantıya gelmemiş olanlar çoğunluk oluşturmada rol oynayamazlar. Böyle bir gerekçe, zorunluluk koymak örgütlenmeyi dağıtmak için bahane yaratmaktan başka birşey değildir.

— Öğrenim birimlerindeki öğrencilerin ***bütününün*** üye olduğu ve bu temelde de öğrencilerin ***bütününü*** temsil eden tek öğrenci birliğinin yanı sıra okullarda değişik ilgi alanlarında ya da değişik görüşler temelinde istenilen her çeşit dernek de kurulabilmelidir. Bunlar okul öğrenci birliğine bağlı dernekler olarak çalışmalıdır. Öğrenci birliği, her öğretim biriminde tek ve tüm öğrencilerin doğal üyesi olduğu yetkili bir örgütlenme olmalıdır.

— Öğrenci birliklerinin yönetimi, öğrenciler tarafından her yıl yapılan genel kurullarda seçilmeli, okul yönetiminin hiçbir denetim, atama, karışma yetkisi bulunmamalıdır.

— Öğrenci birliklerine üniversite fonlarından öğrenci sayısına orantılı fon ayrılmalıdır. Bu, öğrencilerin en doğal hakkıdır. Okul yönetimi yalnızca para vermekle de kalmamalı, öğrenci birliği binası, sosyal etkinlikler için olanaklar da sağlamalıdır. Ancak bunları kesinlikle kayıtsız, koşulsuz yapmalıdır. Öğrenci birliğine sağlanan fon öğrenci birliğinin çalışmalarını ya da harcama biçimini sınırlamamalıdır. Bu fonun harcanmasını birlik yönetimi tümüyle okul yönetiminden bağımsız olarak yapmalı, mali denetimi de yalnızca öğrenciler tarafından yapılmalıdır.

— Öğrenci birliği, kendisine ayrılmış fonlardan okulda kendisine bağlı olarak kurulmuş diğer derneklere üye sayılarına ve etkinliklerine orantılı pay vermelidir.

— Öğrenci birlikleri okul yönetiminde söz sahibi olmalıdır.

Öğrenciler militan eylemleriyle yasayı geri aldırmayı başardılar. Şimdi sıra örgütlenmenin önündeki her türlü engeli yıkıp binayı kurmaktadır.

Yığın çalışması görevinin özü, partiye insan kazanmaktır.

Propaganda ve ajitasyonda dikkat etmemiz gereken bazı yönler

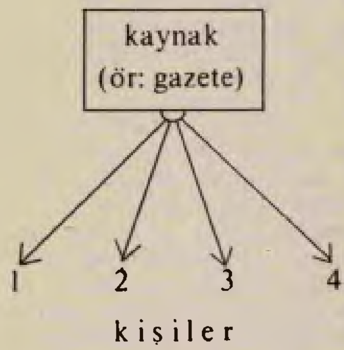
R. Yürükoğlu yoldaşımızın, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* adlı kitabının bir bölümü olan bu yazıyı, partimizin günün en önemli görevi olarak belirlediği yığın çalışmasını geliştirmeye ışık tutucu olacağını düşünerek yayınlıyoruz.

Sözlü ve yazılı propaganda ve ajitasyonu birlikte düşünürsek, başlıca üç iletişim yolu ayırabiliriz: 1. Yığınsal iletişim, 2. Salon iletişimi, 3. Karşılıklı iletişim.

Yığınsal iletişim, basın, radyo, televizyon aracılığıyla yapılan iletişimdir. Salon iletişimi, konferans, seminer, açık oturum, söyleşi, fabrika toplantıları, kahve toplantıları, küçük guruplara yapılan konuşmalar vb.dir. Karşılıklı iletişim, ikili konuşmalar, ya da dar guruplar gibi ajitatör ya da propagandacının kişiyle yüzyüze geldiği durumlardır.

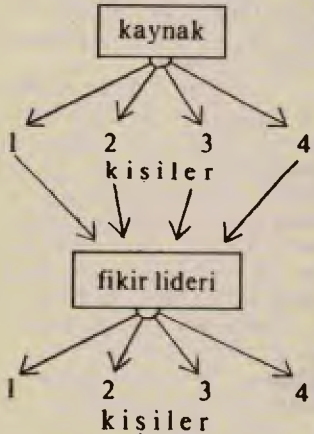
1940'lara dek, yığınsal iletişim en etkin iletişim yolu olarak kabul ediliyordu. Daha sonraki araştırmalar bunun böyle olmadığını, tersine, yığınsal iletişimin, tek başına en güçsüzü olduğunu ortaya koydu. En güçlü etkileme yolu, karşılıklı iletişimdir. Sonra salon iletişimi, en sonra yığınsal iletişim gelir.

ŞEKİL A

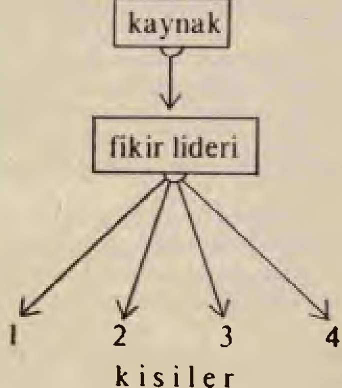

Neden karşılıklı iletişim en etkilisi, yığınsal iletişim en güçsüzüdür? Çünkü, insanlar arasında fikir oluşturma süreci, *şekil*

ŞEKİL B

ŞEKİL C

A'daki gibi, enformasyon kaynağından tek tek kişilere uzanan bir süreç değildir. Yani, bir insan gazeteyi açtı, okudu, etkilendi. pek böyle değildir. Fikir oluşturma süreci, *şekil B*'deki gibi bir süreçten geçer. Enformasyon kaynağından tek tek kişilere uzanan bilgi, oradan "fikir liderleri"ne geçer, ancak onlardan tek tek kişilere dönen bilgi, ya da tutum asıl etkileyici olur. Ya da bilgi önce doğrudan fikir liderine ulaşır, ondan tek tek kişilere yayılır *(şekil C)*. Bunların ikisi de aynı şeydir.

Toplumda herkes belirli yakın ilişki gurupları içinde yaşar. Sınır, çok geniş bir topluluktur, o sınıfın üyesi olan bir insan aynı zamanda kendi yakın çevresindeki bir başka gurubun da üyesidir. Bu, arkadaş çevresi olabilir, aile olabilir, işinde, oturduğu sokakta olabilir vb. Her gurubun bir ya da birden fazla, ama az sayıda, fikir liderleri vardır. Bu liderler, tartışılan konuyu gurubun öteki üyelerinden daha iyi bilirler, ya da öyle olduğu düşünülür. Değişik konular için değişik fikir liderleri olabilir. Örneğin, siyasal konularda biri, sporda bir başkası, gurubun görüşlerini belirleyen kişi olabilir. Gurubun üyeleri, örneğin gazeteyi okusalar bile, yazılanı hemen alıp kabullenmezler, önce o kişinin ne düşündüğünü öğrenmek isterler.

Düşünce oluşturma süreci neden böyle işler? Neden o gayrıresmi gurubun üyeleri radyoya ya da gazeteye değil de o kişiye inanırlar? (Söylediğimiz, doğaldır ki, kendisini o radyo ile özdeşleştirmiş dinleyici ya da gazete ile özdeşleştirmiş okuyucuyu kapsamaz. Onlar üzerinde yığınsal haberleşmenin etkisi çok güçlüdür.) Böyledir, çünkü her çeşit propaganda ve ajitasyon, her zaman *üç aşamalı psikolojik engel* ile karşı karşıyadır:

1. *Kaynakları eleme eğilimi:* İnsan bilinç dışı olarak her zaman çeşitli propaganda verileri içinde kendi kafasına yatanları, kendi eğilimlerini ya da görüşlerini destekleyenleri arar. Örneğin, gazetede kendi ilgi duyduğu yazıları arar, televizyonda kendi ilgi duyduğu programları izlemeye çalışır. Buna, basın-yayın dilinde, *"üç adım sorunu"* denir. Binlerce kilometre uzağa yayın yapmak çok kolaydır, asıl zor olan kişiye üç adım attırarak radyoyu açtırmak ve mesajı dinletmektir.

Hepimiz örgüt çalışması içinde bu eğilimin çeşitli örnekleriyle durmaksızın karşılaşırız. Örneğin, yoldaşlara öteki gurupların yayınlarını okutabilmek, her zaman dürtü ister. (Hele şimdilerde *Atılım*'ı okutmak, *Radyo*'yu dinletmek gerçekten güç oluyor!)

2. *Algılamada eleme eğilimi:* Propaganda ve ajitasyonda kaynakları eleme eğilimini atlatabilmişseniz, bu kez, algılamada eleme eğilimi karşınıza dikilir. Bu eğilim, bakma ile görme, dinleme ile işitme arasındaki farkı içerir. İnsan radyoyu dinler ama kendisine uygun gelen bilincine işler. Ya da yazıyı okur ama kendi eğilimlerini destekleyen yanlar daha çok bilincine işler. Bunun sonucunda, aynı yazıdan değişik kişiler değişik sonuçlara ulaşırlar.

3. *Bellekte eleme eğilimi:* İkinci engeli de aşabilmişseniz, önünüze bu engel gelir. İnsan yazıyı okur, radyoyu dinler, mesajı alır ama çoğunlukla kendi eğilimlerini destekleyen yazılar ya da yazılardaki o yanlar aklında kalır.

İşte bu psikolojik engellerin en güçlü olduğu haberleşme biçimi yığınsal haberleşmedir. Sonra salon haberleşmesi gelir. En güçsüz olduğu da karşılıklı haberleşmedir. Çünkü soru-yanıt yoluyla, görüş belirterek, tartışarak, ayrılıkları ve aynılıkları en hızlı biçimde ve ilk elden ortaya çıkarmaya olanak verir.

Buraya dek söylediklerimizden, radyo, gazete gibi yığınsal haberleşme araçlarının önemsiz olduğu sonucu çıkarılmamalıdır. Yığınsal haberleşmenin tek başına yetersiz olacağı, öteki haberleşme yollarıyla beslenmesi ve desteklenmesi gerektiği sonucu çıkarılmalıdır. Güçlükleri ya da güçsüz yanları ne olursa olsun, yığınsal haberleşme araçları, propaganda ve ajitasyonda temeldir. En azından ajitatörlere, yığın çalışmacılarına, görüş liderlerine ulaşan merkezi bir yayın olmadan, anlamlı büyüklükte bir ajitasyon-propaganda çalışmasının örgütlenemeyeceği açıktır.

Kadrolara düşen ağır yük

Amacımız, yurdumuzu gerilikten, kapitalizmden kurtarmak, gerçek uygarlığa, sosyalizme ulaştırmaktır. Bunun için, sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmektir. Partimizin temel görevi, bu hedeflere ulaşabilmek için işçi sınıfına ve emekçilere sınıf bilinci vermek, Marksçı-Leninci ideolojiyi benimsetmektir.

Lenin, yığınlara komünist bilinç verme çalışmasını her durumda partinin başta gelen görevi olarak ele almıştır. 1905'te yazdığı *Siyaseti Pedagoji ile Karıştırma Üstüne* adlı makalesinde şöyle demektedir.

"Görevimiz, yığınlar arasında çalışmamızı ve etkinliğimizi her zaman yoğunlaştırmak ve genişletmektir. Bunu yapmayan bir Sosyal-Demokrat (Komünist—R.Y.), Sosyal-Demokrat değildir. Bu amaca yönelik sürekli ve düzenli çalışma yapmayan hiçbir şube, gurup ya da çevre, Sosyal-Demokrat (Komünist—R.Y.) bir örgüt sayılamaz. Bizim, proletaryanın ayrı ve bağımsız partisi olarak kesin çizgilerle ayrılmamızın anlamı, büyük ölçüde, tüm işçi sınıfını olabildiğince Sosyal-Demokrat (Komünist—R.Y.) bilince yükseltme yolundaki Marksçı çalışmayı her zaman ve şaşmaz biçimde yürütmemizde yatar. Değil bir siyasal ortam değişikliğinin, hiçbir siyasal fırtınanın bile bizi bu acil görevden alıkoymasına izin vermeyiz. Bu çalışma olmadan, siyasal eylem kaçınılmaz olarak soysuzlaşır ve oyuna dönüşür. Çünkü siyasal eylem, ancak belli bir sınıfın yığınını ayağa kaldırdığı, onun ilgisini kazandığı ve onu olaylarda etkin ve önde gelen bir rol oynamaya seferber ettiği zaman ve ölçüde proletarya için önem kazanır. Bu çalışma, dediğimiz gibi, her zaman gereklidir. Her gerilemeden sonra bunu yine anımsatmalı ve vurgulamalıyız, çünkü bu çalışmada zayıflık *her zaman* proletaryanın yenilgiye uğramasının nedenleri arasındadır. Aynı biçimde, her utkudan sonra da bu çalışmaya dikkat çekmeli, önemini vurgulamalıyız. Yoksa o utku yalnızca görünüşte kalır, ürünleri güvencede olmaz, sonul amacımız uğruna o yüce savaşımda gerçek önemi kaybolur ve hatta ters etkileri bile olabilir. (Özellikle, kesimsel bir utku uyanıklığımızı köreltir, güvenilmez bağlaşıklara karşı güvensizliğimizi boşalttırır ve düşmana karşı yeni ve daha güçlü bir saldırı için doğru anı geçiştirmemize neden olursa.)" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.8 s.453)

TKP'nin Leninci kanadı, Lenin'in yukarıda belirlediği görevi yerine getirebilmek, yığınları devrime hazırlamak için *İşçinin Sesi* gibi gerçekten başarılı bir yayın organı çıkarıyor. Gazetemiz doğal olarak, partili ve partisiz komünistleri, devrimcileri, öncü işçileri hedefliyor. Merkez yayın organımızla yığınlar arasındaki köprüyü ne kuracak? En başta karşılıklı haberleşme. Bu görevi kimler götürecek? *Kadrolar!*

Türkiye'de Leninci görüşlerin yayılmasında kadrolara ağır görev düşüyor. Tüm partililer, hem kendileri çevrelerinde, fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler, öncü ögeler de diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıdırlar. Yığın çalışması görevinin *özü* budur.

Güney Afrika'da hükümet 6 Mayıs'ta seçimlere hazırlanırken

Sendikalar genel greve hazırlanıyor

Güney Afrika'da yükselen savaşın başını işçi sınıfı çekiyor. İşçi sınıfının eylemleri düzeni sarsıyor. Irkçı kapitalist rejimin yıkılacağı günler yaklaşıyor.

Güney Afrika'daki ırkçı Botha hükümeti, altıdan fazla grevci tren yolu işçisini katletti. İşçi sınıfı ve öğrenci hareketi bu katliamı şiddetle protesto etti. Güney Afrika Sendikalar Kongresi COSATU'nun 1 Mayıs eylemleri de engellendi. İşçi sınıfı şimdi soğukkanlılıkla 5-6 Mayıs'taki genel greve tüm gücüyle hazırlanıyor.

Güney Afrika'daki devrimci savaşımın pratik öncülüğü, yerel sokak komitelerinden, okullardan işçi sınıfının örgütlerine, sendikalara geçti. 18 bin trenyolu işçisinin grevi buna güzel bir örnektir.

Güney Afrika Trenyolu ve Liman İşçileri Sendikası'na bağlı 18 bin trenyolu işçisi, 13 Mart'ta bir işçinin haksız işten çıkartılmasını protesto için greve çıktılar. İşçilerin karşısında bir devlet kuruluşu olan Güney Afrika Taşımacılık Hizmetleri (SATS) vardı. SATS küçük bir manevra yaparak işten çıkartılan işçiyi cezalı olarak geri aldığını söyledi. Ancak işçiler buna razı olmadı ve grevlerini sürdürdüler.

Hesabı tutmayan SATS beyaz işçileri kullanarak grev kırıcılığına girişti, polisi işçilerin üzerine saldırttı. Ama işçiler yılmadı. Bunun üzerine SATS grevdeki tüm işçilere bir ültimatom verdi: 22 Nisan'a kadar işe başlamazlarsa, işten atılmış sayılacaklardı.

İşçiler ültimatoma boyun eğmediler, grevi sürdürdüler. İşçilerin bu kararlı tutumu ırkçı kapitalist rejimi zor duruma soktu.

Botha rejimi polisi grevci işçilerin üzerine saldı. Johannesburg'un merkezindeki Doornfontein istasyonunda çatışma çıktı. Çatışmanın başında işçiler polisleri bir güzel dövdüler. Bunun üzerine polis silahlı yedek güç getirdi ve grevci işçilerin üzerine ateş açtı. En az üç grevci işçi öldü.

Öte yandan bir işçi mahallesi olan Germistan'da polis grevci işçileri zorla sendika binalarından çıkartmaya kalkınca çatışma çıktı. Bu çatışmada da üç işçi öldü.

İşçi sendikaları bu katliamları lanetledi. COSATU'ya bağlı sendikalar yapacakları eylemleri görüştüler. Protesto eylemlerini daha önceden kararı alınmış olan 5-6 Mayıs genel grevi sırasında yapmayı kararlaştırdılar. 6 Mayıs'ta yapılacak olan Beyazlar Meclisi seçiminden önce devrimci potansiyeli harcamamak ve genel grevin başarısı için bu kararı aldıklarını açıkladılar.

Irkçı rejim bunun üzerine COSATU'ya saldırıya geçti. Polis 29 Nisan'da, adam öldürdükleri gerekçesiyle aranan trenyolu işçilerini aramak bahanesiyle COSATU'nun 21 yerde yapmayı düşündüğü 1 Mayıs gösterileerini de engelledi. Yapılabilen bazı toplantılara da polis saldırdı, dağıttı.

Rejimin saldırısı işçilerin azmini daha da biledi. Soweto'da binlerce siyah işçi, ev kiralarını belediyeye ödemeyen ailelerin sokağa atılmasını engellemek için iki gün işlerini boykot ettiler.

Altın ocaklarında çalışan 24 bin işçi de işverenin işçi sayısını azaltma planını protesto etmek için greve çıktı.

Öğrenciler de hareketlendi

İşçi sınıfının eylemleri beyaz-siyah üniversite öğrencilerini de hareketlendirdi. Cape Town Üniversitesi'nde öğrenciler 6 trenyolu işçisinin polis tarafından öldürülmesini protesto ettiler.

Cape Town ve diğer bazı üniversitelerde öğrenciler Güney Afrika'nın Zambia sınırından içeri girerek yaptığı saldırıyı da protesto ettiler. Botha hükümetinin Zambia'nın Livingtone kasabasına ANC üsleri olduğu gerekçesi ile saldırmasına karşı çıktılar.

Gösterilere yüzlerce öğrenci katıldı. Polis öğrencileri dağıtmak için coplarla saldırdı ve göz yaşartıcı bomba kullandı. Birçok öğrenci yaralandı. Ertesi gün daha büyük bir öğrenci kitlesi polis sokağa döküldü. Polis tekrar saldırdı. Bunun üzerine öğrenciler dersleri boykot ettiler.

Beyazların ayrışması sürüyor

6 Mayıs'ta sadece beyazların katılacağı Beyazlar Meclisi seçimleri yapılacak. Botha'nın işçilerin üzerine gitmesi ve Zambia'daki ANC kampına saldırması onun sağdaki ve faşistler arasındaki konumunu güçlendirdi. Buna karşılık partisinin "ılımlı" kanadını karşısına aldı. Apartheid'a karşı olan burjuva partileri Botha'ya saldırılarını yoğunlaştırdılar. Burjuvazinin kendi içindeki çelişkiler arttı.

Bu arada Potchefstroom Üniversitesi'nde, içinde 7 profesörün de bulunduğu bir akademisyen gurubu bir bildirge yayınlayarak 6 Mayıs seçimlerini boykot edeceklerini açıkladılar. Güney Afrika'nın büyük tekellerinden Anglo Amerikan Corporation'ın direktörü işe, büyük işletmelerin hükümete muhalefet eden liberal adaylara destek vereceğini açıkladı.

Bu gelişmeler olurken, Natal yüksek mahkemesi de hükümetin 11 Aralık 1986'da gösteri ve toplantılara koyduğu yasağın kanunsuz olduğuna karar verdi. Şimdi başka mahkemelerin de aynı yönde karar vermesi bekleniyor.

Bütün bu gelişmeler, Güney Afrika'da yükselen savaşımın başını işçi sınıfının çektiğini gösteriyor. İşçi sınıfının eylemleri düzeni sarsıyor. Irkçı-kapitalist rejimin yıkılacağı günler yakınlaşıyor.

Sri Lanka'da Tamil halkına karşı yeni bir operasyon başladı.

Tamil halkı için ayrılma hakkı

Sri Lanka'da Tamil olaylarını bahane eden hükümet 1 Mayıs'ı yasakladı. Yasağa rağmen sokağa çıkan işçiler polisle çatıştı. Başkentte yığılan 7 bin polis gösterileri engelleyemedi.

Son günlerde, Sri Lanka hükümeti azınlıkta olan Tamil halkına karşı yeni bir savaş açtı. Sri Lanka'nın kuzeyindeki Jaffna kentinde 150, doğudaki kentlerde de 250 Tamil, karadan ve havadan yapılan saldırılarda öldürüldü.

Sri Lanka'da Tamil halkı, genel nüfusun yüzde 18'ini, ülkenin kuzeyinde ve doğusunda ise nüfusun çoğunluğunu oluşturmaktadır. Yıllardır, ülkede çoğunluğu oluşturan Sinhaliz hükümetlerince ekonomik ve siyasal baskı altında tutulan Tamil halkının, başkent Kolombo'daki hükümetlere başkaldırmış oluşu çok doğaldır. Sri Lanka hükümeti Tamillerin ayaklanmalarını her zaman kanla bastırmaya çalışmıştır. Ama tüm baskılara rağmen Tamillerin savaşımını yok edememiştir.

Tamil örgütleri içinde en güçlüsü Tamil Eelam Kurtuluş Kaplanları'dır. Bu örgüt özellikle ülkenin kuzeyinde güçlüdür. Birçok bölge kontrollleri altındadır.

Nisan ayında, devlet başkanı Jayawardene, Sinhalizlere karşı girişilen iki saldırıyı bahane ederek Tamil halkına karşı yeni bir operasyon başlattı.

Operasyona bahane olan ilk olay 18 Nisan'da Kolombo'nun 125 mil kuzeybatısında oldu. Otobüslerle Budist yeni yılı tatilinden dönmekte olan Sinhaliz polisler ve yanındakiler saldırıya uğradı ve 126 kişi öldürüldü.

Aradan bir hafta geçmeden Kolombo'da bir otobüs terminalinde patlayan bomba sonucunda yüzün üstünde insan öldü, 300 kişi yaralandı.

Sri Lanka hükümeti bu iki olaydan da Tamil Ealam Kurtuluş Kaplanları'nı ve Eelam Devrimci Öğrenci Örgütü'nü sorumlu tuttu. Her iki örgüt de bu suçlamayı kabul etmedi. Ancak devlet başkanı Jayawardene buna rağmen olayları gerekçe göstererek Tamil halkının üstüne orduyu sürdü. Beş gün süren komando ve hava saldırılarında Jaffna'da 150, doğu eyaletlerinde de 250 Tamil öldürüldü.

Hindistan başbakanı Gandi'nin araya girmesiyle Jayawardene askeri operasyonu durdurdu. Hindistan'ın güneyindeki Tamil Nadu eyaletinde 50 milyon Tamil yaşıyor olması ve Sri Lanka'da Tamillere karşı girişilen operasyonun Hindistan'ın bu eyaletinde heyecan yaratması Gandi'yi araya girmek zorunda bıraktı.

Ordunun operasyonlarına gerekçe olan saldırılar ve Sri Lanka ordusunun operasyonu Sinhaliz halkında milliyetçiliği körükledi. Ülkede gerginlik iyice arttı. Bunun üstüne Jayawardene, erken seçimden vazgeçtiğini, hatta referandumla seçimleri bir dönem daha ertelemeyi düşündüğünü söyledi. Jayawardene, benzeri bir oyunla 1982'de seçime gitmeden partisinin iktidarını bir dönem daha uzatmıştı. Yani, Sri Lanka'da 10 yıldır seçimler yapılmamaktadır.

Jayawardene son olayları bahane ederek işçilerin 1 Mayıs yürüyüş ve gösterilerini de yasakladı. 1 Mayıs günü başkent Kolombo'ya 7 bin polis yığdı. Ama işçiler yasağa ve çok sayıda polise rağmen 1 Mayıs'ta sokağa çıktılar. Polis cop ve gözyaşartıcı bomba ile işçileri dağıtmak istedi. Kolombo'da yer yer çatışmalar çıktı, ölenler oldu.

İşçi sınıfının ve Tamil halkının düşmanlığını kazanmış olan Jayawardene, şimdi dönüp Batılı emperyalist ülkelerden yeni destekler arıyor. Emperyalist ülkelerden bazılarının Jayawardene'ye askeri yardım yaptığı biliniyor. Bunların kendisine nereye kadar destek vereceği belli olmaz ama belli olan birşey var ki o da Tamil halkının ayrılma hakkı dahil tüm demokratik haklarını elde edene kadar savaşacağıdır.

Ahmet Fırat

1 Mayıs 1987'yi 10 BİNLER grevlerle karşıladı!

